

velocelvedis

iepazīsti
RĪGU
ar divriteni

15
maršruti

iepazīsti
RĪGU
ar divriteni

SATURA RĀDĪTĀJS

Kam domāts ceļvedis? Kā veidots ceļvedis?

Kā lietot ceļvedi? Kas iekļauts ceļvedī? Kas ir jāņem vērā?

Lietotie simboli, saīsinājumi 4 - 5

Droša velobraukšana 6

Velomaršruti

1. Daugavgrīvas sala	8
2. Imanta un Anniņmuiža	12
3. Dzirciems, Nordeķi un Ilguciems	16
4. Ķīpsala	20
5. Zasulauks, Zolitūde, Šampēteris, Pleskodāle	24
6. Torņakalns un Āgenskalns	28
7. Atgāzene, Ziepniekkalns un Bišumuiža	32
8. Lucavsala un Zaķusala	36
9. Mangaļu pussala	40
10. Mežaparks un Sarkandaugava	44
11. Jugla, Juglas mežs	48
12. Apkārt Šmerļa mežam	52
13. Maskavas forštate	56
14. Ķengaraga promenāde	60
15. Rīgas centra parki un jūgendstils	64

15 velomaršrutu pārskata karte	68
---	----

Zaļie padomi	70
--------------------	----

Rīgas veloceļi	72
----------------------	----

Izmantotie un ieteicamie informācijas avoti	73
---	----

© Foto, teksts: Juris Smaļinskis, LLTA "Lauku ceļotājs"

© Rīgas domes Satiksmes departaments

© Dizains: SIA "E Forma"

© Kartes: SIA "Karšu izdevniecība Jāņa sēta"

ISBN 978-9984-49-503-3

2012. gads

KAM DOMĀTS CEĻVEDIS?

Velocelveja "Iepazīsti Rīgu ar divriteni" galvenā mērķauditorija ir iesācēji – tie, kas velosipēdu pilsētvidē tikai grasās izmantot kā ikdienas transporta līdzekli vai ceļojuma neatņemamu sastāvdaļu. Izdevums noderēs arī tiem, kas

visnotaļ ērtā un pieņemamā veidā vēlēties izzināt kultūras un dabas pieminekļiem bagāto Rīgas vidi, īpaši tās apkaimes ārpus pilsētas centra. Visus minētos maršrutus var veikt arī kājāmgājēji.

KĀ VEIDOTS CEĻVEDIS?

Ceļvedi iekļautie velomaršruti ir īsi (2 – 15 km), tie ved pa salīdzinoši nelielām Rīgas apkaimēm (mikrorajoniem) un lielākoties ir veicami, braucot pa ietvi, parkiem un skvēriem, kā arī jau esošiem gājēju vai veloceļiem. Maršruti g.k. ir veidoti tā, lai tie būtu aplveida un braucējs varētu atgriezties starta punktā. Aplveida maršruta priekšrocība ir apstākļi, ka to var sākt jebkurā vietā. Daudzu maršrutu loģistiskais sākums ir plānots pie

dzelzceļa stacijām, jo vilciens (arī Rīgā) šobrīd ir vienīgais sabiedriskā transporta veids, ar kuru velobraucējs pieņemamā veidā var pārvadāt velosipēdu (arī vairāki velobraucēji vienlaikus). Visi ceļvedi aprakstītie maršruti ir izbraukti un testēti ar velosipēdu 2011. gada vidū, otrajā pusē, tādēļ informācijas aktualitāte par tiem atbilst minētajam laika posmam.

KĀ LIETOT CEĻVEDI?

Ceļvedis ir veidots kā praktisks izdevums un izziņas avots, kas jāņem līdzi ceļojuma laikā. Tas domāts cilvēkiem, kuriem interesē Rīgas pilsētvidē, tās vēsture un ar to saistītie objekti,

māksla un pieminekļi. Rīga nav tikai un vienīgi kultūrvidē, jo pilsēta ir arī daudz augu un dzīvnieku sugu dzīves vieta. Tādēļ ir padomāts arī par dabas mīļotājiem.

KAS IEKĻAUTS CEĻVEDĪ?

Droša velobraukšana: noderīga informācija, ko ir vērts izlasīt un ievērot. Ar šo nodaļu būtu jāsāk.

15 izzinoši velomaršruti, kas ved pa 26 Rīgas apkaimēm. Tajos pieminēti vairāk nekā 200 dažādi interesanti objekti, par kuriem ir vērts zināt. Katrs velomaršruts ir aprakstīts pēc vienotas shēmas:

Maršruta īss raksturojums: uzsvērta tā "rozīnīte".

Garums: maršruta garums.

Sākums/galapunkts: starta un finiša vieta, kas vairumā gadījumu ir viena un tā pati.

Grūtības pakāpe:

viegls – piemērots visplašākajam braucēju lokam; **vidējs** vai **grūts** – maršruts, kas ved gar jūras krastu vai sliktākas kvalitātes zemes ceļu, kur var būt dažādas cietības smiltis un atkarībā no tā arī grūtības pakāpe.

Maršruta gaita: uzskaitīta ielu secība, kādā to var izbraukt.

Kā izbraukt? Norādīts, vai maršruts iet pa ietvēm, parku celiņiem, esošajiem veloceļiem, ielām vai kā citādāk.

Alternatīvas: ieteikti citi maršruta varianti, kombinējot tos ar vēl kādu no maršrutiem vai tuvākajā apkārtnē esošajām dzelzceļa stacijām.

Der zināt! Iekļauti dažādi noderīgi padomi, kuros būtu jāieklausās un jāņem vērā.

Vērts redzēt: īsi aprakstītas tās vietas, kuras noteikti vajadzētu apmeklēt brauciena laikā. Te gan jāņem vērā, ka ne visas no tām ir "klasiski" tūrisma objekti. Taču bez to pieminēšanas un apskates (no ārpuses, pa gabalu) maršruta izziņa

nebūtu pilnvērtīga. Šī ceļveža formāts neļāva iekļaut garākus objektu aprakstus, tādēļ noderēs arī citu informatīvo materiālu papildus izziņa.

Maršruta karte: palīgs orientēšanās procesā. Noderēs arī līdzi paņemtais GPS un detālāka mēroga pilsētas kartes.

Zaļie padomi: kā ceļot videi un attiecībā pret citiem satiksmes dalībniekiem – draudzīgi.

Izmantotie avoti: tajos ir vērts ieskatīties gan pirms, gan pēc brauciena.

KAS IR JĀŅEM VĒRĀ?

Velosipēdists tāpat kā gājējs un automobiļa vadītājs ir ceļu satiksmes dalībnieks, tādēļ, braucot pa ceļvedi aprakstītajiem maršrutiem un vietām, ir stingri jāievēro Ceļu satiksmes noteikumi un visi

ar drošību saistītie pasākumi. Brauciena laikā par savu un bērnu drošību katrs ir atbildīgs pats! Ir jāņem vērā, ka ceļvedi iekļautā informācija kopš tā sagatavošanas var būt mainījies.

MARŠRUTA KARTE

Katram maršrutam ir pievienota karte. Kartē nav iespējams attēlot visu ar velobraukšanu saistīto informāciju, tādēļ maršruti tajā ir iezīmēti "ģenerāli". Tas nozīmē, ka velobraucējam ir jāievēro katras konkrētās vietas braukšanas apstākļi (ielas vai veloceļa satiksmes kustības virziens, ietvju

esamība vienā vai otrā ielas pusē) un katra ceļu krustojuma šķērsošanas specifika. To darot, ir jāievēro ceļu satiksmes noteikumi, izvietotās ceļa zīmes un norādes, gājēju pārejas, luksofori u.c. ceļu satiksmes drošības elementi.

LIETOTIE SIMBOLI, SAĪSINĀJUMI

NATURA 2000 teritorija

Kultūras piemineklis

GPS Rokas navigācijas un orientēšanās instruments, kas piesaistīts Globālās pozicionēšanas sistēmai

Aizsargājams dabas piemineklis

1. Objekts, kuru vērts redzēt

Velomaršruta virziens

Velomaršruts

Velomaršruta sākumpunkts

Dažas būtiskas lietas, kas izriet no Ceļu satiksmes noteikumiem (obligātās prasības)

- Atcerieties, ka ar velosipēdu pa ielas braucamo daļu vai nomali vari braukt tikai tad, ja Tev ir 12 vai vairāk gadi!
- Neaizmirsti paņemt līdzī velosipēda vai cita mehāniskā transporta līdzekļa vadītāja apliecību! Bez tās Tu nevari piedalīties ceļu satiksmē!
- Atceries, ka pa ielas braucamo daļu var braukt bērni, kas nav jaunāki par 7 gadiem, taču tad tos ir jāpavada pilngadīgai personai un bērnam galvā ir jābūt aizsprādzētai ķīverei!
- Seko līdzī sava divriteņa tehniskajam stāvoklim! Tam ir jābūt aprīkotam ar labām bremzēm, skaņas signālu un atstarotājiem. Notīri tos!
- Ja brauc pa tumsu, Tavam velosipēdam priekšā ir jābūt iedegtam baltās, bet aizmugurē – sarkanās krāsas lukturim.
- Ar velosipēdu vari vest bērnu līdz 7 gadu vecumam tādā gadījumā, ja tas sēž speciālā sēdekliņā (neaizmirsti piesprādzēt!), kam ir kāpšļi kāju atbalstam.
- Ja Tavā maršrutā ir veloceļš, Tev jābrauc pa to, nevis ielas braucamo daļu vai gājēju ietvi!
- Nesēdies pie stūres, ja esi lietojis alkoholu! Nav svarīgi, cik esi dzēris un cik Tavās asinīs ir promiles (nedrīkst pārsniegt 0,5).
- Nebrauc, neturoties pie stūres! Pat ja esi profesionālis, var gadīties no Tevis neatkarīgi apstākļi.
- Ja uz ietves atstāj savu braucamo, skaties, lai tas netraucē pārējos!

Papildus ieteikumi drošībai

- Drošības nolūkos, brauc pa ietvēm un esošajiem veloceļiem! Rīgā salīdzinoši ir maz vietu, kur līdztekus ielām nebūtu izveidotas ietves. Turklāt vairums no ietvēm (izņemot atsevišķas ielas un ielas pilsētas centra daļā) ir tādās (pietiekami platas), kur velobraucējs “var sadzīvot” ar gājēju.
- Cik vien iespējams, izvairies no “maģistrālajām” ielām un ielām ar intensīvu satiksmes plūsmu! Ja tas nav iespējams, tad brauc pa ietvi!
- Neatkarīgi no tā, vai brauc pa ielu vai ietvi, uzmanīgi vēro, kas notiek aiz Tevis! Pieliec velosipēdam spogulīti!
- Braucot grupā, ar “acu kaktiņiem” vēro un izvērtē arī citu braucēju un satiksmes dalībnieku plānotos manevrus un trajektorijas!
- Braucot pa ietvi vai ielu, ievēro drošas braukšanas ātrumu! Tas ir tāds, lai jebkurā mirklī varētu strauji apstāties, neapdraudot savu un citu satiksmes dalībnieku veselību un mantu. Skrienot tāpat nekur daudz ātrāk nenokļūsi, tāpēc labāk brauc lēni un prātīgi!
- Ievēro adekvātu distanci no citiem satiksmes dalībniekiem!
- Mainot braukšanas virzienu vai veicot kādu citu manevru, vienmēr “pamet aci” atpakaļ un pārliecinies par to, kas notiek aizmugurē!
- Braucot garām sabiedriskā transporta pieturām, esi īpaši uzmanīgs, jo cilvēki var negaidīti izkāpt no transporta līdzekļa, bet stāvošie – strauji mainīt savu atrašanās vietu!
- Arī gājējs vai cits velobraucējs var ātri mainīt savu līdzšinējo taisnvirziena kustību. Rēķinies ar to!
- Braucot cauri parkiem un skvēriem, esi īpaši uzmanīgs, jo šeit pastaigājas ģimenes ar maziem bērniem! Tas pats attiecas uz bērnu spēļu laukumiem un to tuvējo apkārtni.

- Pieliec zvaniņu! Ar to Tu varēsi savlaicīgi brīdināt citus satiksmes dalībniekus.
- Suņiem (arī pavadā) labāk apbrauc ar likumu!
- Ja iespējams, nebrauc tuvu stāvošām automašīnām – to šoferis vai pasažieri var negaidīti atvērt durvis.
- Uzmanies no tuneļiem – vietām, kur no slēgtiem ēku pagalmiem var negaidīti izbraukt automašīnas.
- Garākos izbraucienos, kas ir saistīti ar atpūtu un pilsētas izziņu, labāk dodies brīvdienās un agrākās rīta stundās, kad pilsētas ielās ir mazāk citu satiksmes dalībnieku!
- Dzelzceļa līnijas šķērso tikai šim mērķim atļautās vietās, izmantojot gājēju tiltus, tuneļus vai speciāli iezīmētās gājēju pārejas! Tas pats attiecas uz ielām (šosejām) ar vairākjoslu autotransporta kustību.
- Brauciena laikā ar austiņām neklausies mūziku vai ko citu! Velobraucējam dzirdē ir tikpat svarīga, cik redze. Ar ausīm Tu “redzi” to, kas notiek aizmugurē. Ar “austiņām” nevarēsi droši šķērsot krustojumus un dzelzceļa pārbrauktuves.

Labāk atstāj tās mājās!

- Braucot diennakts tumšajā laikā, pārliecinies, ka Tevi varēs redzēt! Lieto apģērbu, kuram ir daudz labu atstarotāju!
- Pat ja esi iegādājies skaistu un krāsainu velotērpu, tumšākā laikā potenciāli bīstamākās vietās uzvelc dzelteno atstarojošo vesti!
- Pateicoties tai, Tu būsi labāk pamanāms. Kāds autobraucējs varbūt pat piebremzēs, jo noturēs Tevi par kārtības sargu.
- Lieto ķiveri īpaši tad, ja savu algu pelni “ar galvu”!
- Ja Tev līdzī brauc bērni, esi divtik modrs!
- Nomātam divriteņim (tāpat kā savējam) vispirms pārbaudi tehnisko stāvokli un tikai tad brauc! Novērtē priekšējā riteņa bremžu efektivitāti!
- Velosomā ieliec aptieciņu un instrumentus braucamajam. Labāk gan, lai tie paliek neizmantoti.
- Neizaicini likteni un nekādos apstākļos neatstāj savu braucamo bez uzraudzības vai nedrošā vietā!

Lieto ķiveri!

Vienmēr pārliecinies, vai vari droši šķērsot ielu vai dzelzceļa pārbrauktuvi!

Pilsētvidē brauciet nevis barā, bet viens aiz otra!

Apstājies tā, lai netraucētu pārējos ceļu satiksmes dalībniekus!

DAUGAVGRĪVAS SALA

Daugavgrīva ir savdabīga Pārdaugavas apkaime, kas vēl pirms četrām desmitgadēm bija slēgtā režīma zona ar militāri stratēģisku statusu. Daugavgrīvas sala (Bulļu sala) ir arī lielākā Latvijas sala un populāra Pierīgas pludmale, atpūtas, sauļošanās, pastaigu un peldvieta.

1. Daugavgrīvas sala

2. Daugavgrīvas cietoksnis

3. Bijusī Padomju armijas daļa

4. Pareizticīgo baznīca

5. Daugavgrīvas bāka

6. Daugavgrīvas mols

7. Daugavgrīvas dabas liegums

14 km

Maršruta garums

Sākums/galapunkts

Birzes iela (pie Daugavgrīvas cietokšņa). Aplveida maršruts.

Grūtības pakāpe

Vidējas grūtības vai grūts (atkarībā no liedaga smilšu cietības pakāpes).

Maršruta gaita

Birzes iela – Parādes iela – Dzintara iela – Ilmeņa iela – jūras krasts (pa liedagu) – Daugavgrīvas dabas liegums – Parādes iela – Flotes iela – Birzes iela.

Kā izbraukt?

Daugavgrīvas mikrorajonā var braukt pa ietvi. Parādes, Dzintara un Ilmeņa ielai ietves nav – šeit ir jābrauc uzmanīgi gar ceļa labo pusi. Cauri Daugavgrīvas dabas liegumam stiepjas zemes ceļš. Pārējo maršruta daļu var braukt gar jūras krastu (sk. tālāk).

Alternatīvas

Maršrutu var pagarināt līdz Vakarbulļiem (+ 2,6 km vienā virzienā). Ja apstākļi braukšanai gar jūras krastu ir labvēlīgi, to var turpināt arī līdz Daugavgrīvas bākai (+ 2,5 km vienā virzienā).

Der zināt!

Braucot pa Dzintara un Ilmeņa ielām, ir jābūt uzmanīgiem, jo gar tām nav gājēju ietvju! Peldsezonas laikā Daugavgrīvā ir daudz atpūtnieku un gar ceļa malām garās rindās novietotas automašīnas, tādēļ maršrutu labāk veikt citā laikā. Braukšana ar divriteni gar jūras krastu (liedagu) ir ļoti atkarīga no smilšu cietības. Tā rezultātā brauciens var būt viegls (cietas smiltis) vai grūts (mikstas). Atkarībā no tā gar jūras krastu var veikt garāku vai īsāku braucienu vai atgriezties sākuma punktā pa maršrutā iepriekš minētajām ielām. No otras puses – divriteni dažus kilometrus var vest arī pie rokas. Sanāks lieliska pastaiga gar jūras krastu.

Daugavgrīvas sili

Daugavgrīvas jūras krasts

Skatu platforma Daugavgrīvas dabas liegumā

Bijusī armijas daļa starp Flotes un Birzes ielu. Pieminēklis Padomju jūrniekiem

VĒRTS REDZĒT!

1. Daugavgrīvas sala

Daugavgrīvas sala atrodas starp divu Latvijas lielāko upju – Daugavas un Lielupes – ietekām jūrā, tādēļ tās aprīse dažādos laikos ir bijušas ļoti mainīgas. Līdz 18. gs. Lielupe ietecēja Daugavā (9,5 km garā Buļļupe – bijusī Lielupes gultne). 18. gs. pirmajā pusē tā izlauza ceļu uz jūru vietā, kur tagad atrodas Rīgas attīrīšanas iekārtas pie t.s. Ziemeļupes. Tagadējā Lielupes ieteka jūrā izveidojās 1775. gadā. Daugavas grīva jau kopš 13. gs. bijusi vieta ar stratēģiski militāru nozīmi. Saistībā ar Daugavas gultnes izmaiņām, 17. gs. Daugavas kreisajā krastā uzbūvēja Daugavgrīvas cietoksni (aprakstu sk. tālāk), jo pretējā, upes labajā krastā, atrodas 14. gs. Livonijas ordeņa celtais cietoksnis, upei par vairākiem kilometriem novirzoties rietumu virzienā, tas zaudēja savu militāro nozīmi. Vēl viens pavērsiens Daugavgrīvas attīstībā bija Ziemas ostas izveide (18. gs. beigās), kur katru gadu pārziemoja ~ 100 kuģu. Mūsdienās redzamā Daugavgrīvas mikrorajona apbūve tapusi 20. gs. 50. – 60. gados, kad tās iedzīvotāji bija (daudzi no tiem arī šodien ir) g.k. Padomju armijas militārās personas un to radnieki. Šīs teritorijas ilgā militārā vēsture ir atstājusi redzamas pēdas apkaimes izskatā.

2. Daugavgrīvas cietoksnis

Pie kādreizējās Lielupes ietēkas Daugavā (tagad – Buļļupes savienojums ar Daugavu) 1608. g. Poļu – zviedru kara laikā zviedru armija uzbūvēja pirmo četrstūra skansti, bet 17. gs. četrdesmitajos gados jau uzcēla modernu cietoksni ar pieciem bastioniem un diviem vārtiem. Cietoksnī atradās 120 lielgabali un mortīras, zaldātu kazarmas, virsnieku dzīvokļi, garnizona baznīca, pārtikas un munīcijas noliktavas. Ziemeļu kara laikā 1710. g.

cietoksnis nonāca Krievijas armijas rokās. 1917. g. tā cietoksni uzspriecināja, lai tas nenonāktu pretinieka pusē. Pirmās neatkarīgās Latvijas Republikas laikā šeit atradās Latvijas armijas daļas, bet 1940. g. izvietojās PSRS Jūras Kara flotes vienības. Šis fundamentālais Eiropas mēroga vēstures piemineklis šobrīd nav labiekārtots, taču pieejams apskatei noteiktos laikos (C., P., S., Sv. no 10.00 līdz 16.00).

3. Bijusī Padomju armijas daļa

Blakus Daugavgrīvas cietoksnim atrodas bijusī Padomju armijas daļa ar pamestām ēkām, bijušo hospitāli un pieminekli karavīriem, kas dienējuši zemūdenēs. Kompleksā atradās arī dīzeļdegvielas un benzīna uzglabāšanas noliktavas un zemūdeņu naftas bāze.

4. Pareizticīgo baznīca

Birzes ielā pie Buļļupes tilta vēl kādu brīdi varēs aplūkot jaunās pareizticīgo baznīcas celtniecības gaitu. Tā ir veltīta visiem jaunmocekļiem, kas ticības dēļ ir cietuši 20. gs.

5. Daugavgrīvas bāka

Daugavgrīvas bāku vēsture meklējama jau 16. gs. Tagad redzamā ir celta 1957. g. koka pagaidu torņa (1945. g.) vietā, jo iepriekšējo bāku uzspriecināja vācu armija 2. pasaules kara laikā (1944. g.). Bākas komplekss apskatāms no ārpuses.

6. Daugavgrīvas mols

0,9 km garo molu uzbūvēja 1880. g. Atšķirībā no Daugavas labajā krastā esošā Austrumu mola, šī tehniskais stāvoklis ir ļoti slikts. Neskatoties uz to, molu izmanto kā pastaigu un makšķerēšanas

Daugavgrīvas cietokšņa iekšskats

Izeja uz jūru Ilmeņa ielas galā

Daugavgrīvas bāka

Daugavgrīvas dabas lieguma niedrāji

vietu (vētru laikā jābūt uzmanīgam!).

Dienvidos no tā atrodas Daugavgrīvas bākas komplekss un 1765. g. zviedru valdības celtā Komētforta paliekas, kas šobrīd ir slēgta – pierobežas režīma zona. Komētforta nocietinājumu vaļņus var redzēt no jūras puses.

7. Daugavgrīvas dabas liegums

Piejūras dabas parka daļa, kas atrodas starp Rīgas jūras līci, Daugavgrīvas dzīvojamo rajonu un Rīgas attīrīšanas iekārtām. Veidota kāpu biotopu, piejūras pļavu un tajās esošo aizsargājamo augu

un ligzdojošo putnu aizsardzībai. Pie ceļa, kas no 3. autobusa galapunkta ved uz jūru, ir uzcelta divstāvēga skatu platforma, no kuras paveras visaptveroša aina uz apkārtnes niedrājiem un nelieliem aizauguši ezeriņiem. Šī ir laba putnu vērošanas vieta.

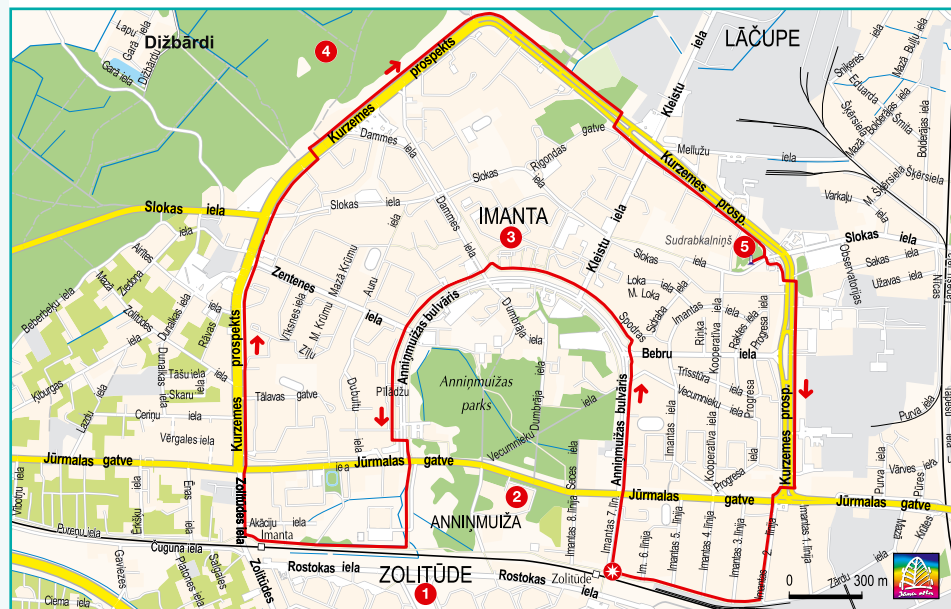
2.

maršruts

IMANTA UN ANNIŅMUIŽA

No muižu laikiem līdz Padomju laika daudzstāvu masīviem...

No pirmajiem gan šeit maz kas ir saglabājies...

1. Zolitūde

3. Imanta

5. Sudrabkalniņš

2. Anninmuiža

4. Kleistu mežs

10,5 km

Maršruta garums

Sākums/galapunkts

Zolitūdes dzelzceļa stacija.
Apļveida maršruts.

Grūtības pakāpe

Viegls.

Maršruta gaita

Zolitūdes dzelzceļa stacija – Imantas 7. līnija –
Anninmuižas bulvāris (pa veloceļu) – Rīgas –
Jūrmalas veloceļš – Kurzemes prospekts –
Imantas 2. līnija – Rīgas – Jūrmalas veloceļš –
Zolitūdes dzelzceļa stacija.

Kā izbraukt?

Maršrutu visā garumā var izbraukt pa gājēju
ietvēm un veloceļiem.

Alternatīvas

Šo maršrutu var apvienot ar braucienu pa Rīgas –
Jūrmalas veloceļu vai kombinēt ar 3., 4. vai 5.
maršrutu. Braucamas ir arī Anninmuižas parka
takas un celiņi.

Der zināt!

Braucot pa veloceļiem, ir jāuzmanās no
gājējiem un citiem velobraucējiem, it īpaši
Rīgas – Jūrmalas veloceļa posmā, kur tie nereti
izvēlas braukšanai nepiemērotu ātrumu.

Imantas mikrorajons

Padomju laikā celtais dzīvojamo māju masīvs

Anninmuižas "Meža pils"

Rīgas – Jūrmalas veloceļš

VĒRTS REDZĒT!

1. Zolitūde

Dzelzceļam otrā pusē esošais 20. gs. astoņdesmitajos gados uzceltais daudzstāvu dzīvojamo ēku masīvs ir labi pārskatāms no Rīgas – Jūrmalas veloceļa (aprakstu sk. pie 5. maršruta).

2. Anniņmuiža

Jau 18. gs. Anniņmuižā bija uzcelta koka dzīvojamā un divas saimniecības ēkas. 1768. g. netālu esošās Kleistu muižas īpašnieks Gothards fon Fēgezaks Anniņmuižu (tolaik – Meinerta muižu) iznomāja Oto Hermanim fon Fitinghofam (sk. arī 5. maršruta aprakstu), kas pēc laulībām ar Annu Ulriku fon Minihi to pārdēvēja par Anniņmuižu. Daudzo saviesīgo pasākumu dēļ to tautā iesauca arī par “Lustīgo muižu”. Mūsdienās redzamā muižas dzīvojamā ēka – t.s. “Meža pils” (neorenesanses stilā) ir tapusi 19. gs. beigās. Tā apskatāma tikai no ārpuses (redzama arī no veloceļa). Ziemeļos no muižas izvietojies Anniņmuižas parks – iecienīta imantnieku pastaigu vieta.

3. Imanta

Imantas kā neliela ciema un daudzu muižņu atrašanās vietas pirmsākumi meklējami 15. – 18. gs. Sākumā muižās nodarbojās ar lauksaimniecisko darbību, bet vēlāk (īpaši 18. gs. –

19. gs. vidus) tās kļuva par turīgo rīdzinieku atpūtas un izpriecu vietām. Tagadējo veidolu Imanta ieguva g.k. Padomju laikos, 20. gs. 60. – 70. gados, kad tika uzcelti daudzstāvu dzīvojamo māju masīvi Rīgas radiorūpnīcas strādniekiem, kas ir sava veida padomju pilsēt būvniecības “piemineklis”.

4. Kleistu mežs

Otrs lielākais Pārdaugavas meža masīvs aiz Bolderājas meža. Tas pieguļ maršruta ziemeļrietumu daļai. Kleistu mežā ir blīvs taku un taciņu tīkls, tādēļ arī šī ir ļoti piemērota vieta pastaigām un dažāda garuma braucieniem ar divriteni. Kleistu meža nosaukums saistīts ar Kleistu muižu, kas atradās tā ziemeļdaļā. Līdz mūsdienām ir saglabājusies 18. g. otrajā pusē no koka celtā Kleistu muižas dzīvojamā ēka.

5. Sudrabkalniņš

Ar priedēm apaudzis paugurs – sena kāpa, kura dienvidu nogāzē atrodas 1937. g. atklātais (tēlnieks Kārlis Zāle, arhitekts Ernests Štālbergs) piemineklis, kas veltīts 1919. g. novembra kaujās kritušajiem Rīgas 6. Kājnieku pulka karavīriem, kas cīnījās pret Bermonta armiju atbrīvoja Anniņmuižu un Bolderāju.

Sloka iela pie Sudrabkalniņa

Anniņmuižas bulvāris

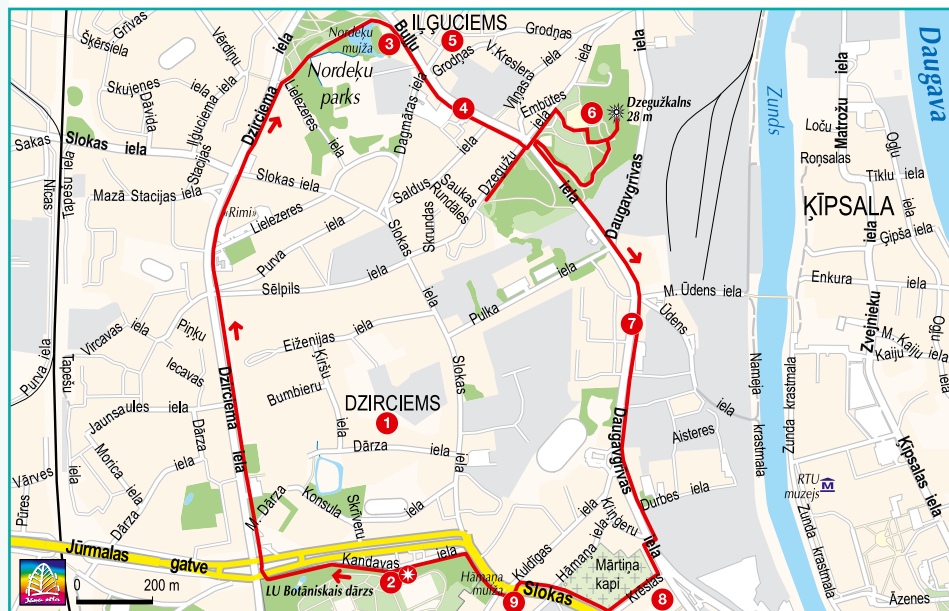
Rīgas – Jūrmalas veloceļš

Sudrabkalniņa piemineklis

DZIRCIEMS, NORDEĶI UN ILĢUCIEMS

Pārdaugava ir tūristu “nepelnīti” aizmirsta Rīgas daļa, kas nav mazāk interesanta kā Rīgas centrs. Izbraucot maršrutu, gūsiet pavisam citu skatu uz šo daudzveidīgo un vēsturisko notikumu ziņā interesanto teritoriju!

1. Dzirciems

2. LU Botāniskais dārzs

3. Nordeķu muiža

4. Buļļu iela

5. Ilģuciems

6. Dzegužkalns

7. Daugavgrīvas iela

8. Rīgas Mārtiņa evaņģēliski luteriskā baznīca

9. Hāmaņa muiža

6,5 km

Maršruta garums

Sākums/galapunkts

Latvijas Universitātes (LU) Botāniskais dārzs.
Apļveida maršruts.

Grūtības pakāpe

Viegls.

Maršruta gaita

LU Botāniskais dārzs (Jūrmalas gatve) – Dzirciema iela – Nordeķu parks – Buļļu iela – Dzegužkalns – Daugavgrīvas iela – Krēslas iela – Slokas iela – Jūrmalas gatve – LU Botāniskais dārzs.

Kā izbraukt?

Maršrutu visā garumā var izbraukt pa gājēju ietvēm un parku (Nordeķu, Dzegužkalns) celiņiem. Nelielā posmā (Daugavgrīvas iela, Jūrmalas gatve) maršruts ved pa veloceļu.

Alternatīvas

Šo maršrutu var apvienot un kombinēt ar 2., 4. vai 5. maršrutu. To var sākt arī no Zaslauka dzelzceļa stacijas (+ 1,5 km vienā virzienā). No Dzegužkalna var izbraukt līdz Spilves lidostai (+ 1,8 km vienā virzienā), kas interesanta ar 1954. g. Padomju neoklasicisma stilā celto lidostas ēku.

Der zināt!

Braucot gar sabiedriskā transporta pieturām, parkiem (bērnu rotaļu laukumi) un šaurākiem ielu posmiem (Buļļu iela) un krustojumiem, ir jābūt īpaši piesardzīgiem. Parkos dažviet ir kāpnes.

LU Botāniskais dārzs rododendru ziedēšanas laikā

Nordeķu muiža

Vecā Buļļu ielas apbūve

Skats uz Dzegužkalna estrādi

VĒRTS REDZĒT!

1. Dzirciems

Apkaime, kas savu nosaukumu ieguvusi pagājušā gadsimta 70. – 80. gados pēc Dzirciema ielas izbūves. Pretstatam bagāta Rīgas apkaime, jo, nobraucot no “centrālās ielas”, dažviet paveras nelielām mazpilsētām vai pat laukiem raksturīgās ainavas.

2. LU Botāniskais dārzs

Dibināts 1922. g. Viens no Ziemeļeiropas bagātākajiem (~ 6000 taksonu) botāniskajiem dārziem. Tā augu mājās aug eksotiski tropu augi un to augļi (citroni, banāni, ananāsi, vīģes, olīvas, avokado un kafja). Te meklējama izcila kaktusu un lielākā Latvijas palmu kolekcija. Āra ekspozīcijās apskatāmi bagātīgi ziemciešu stādījumi, ārstniecības augi un Latvijas indigo augu kolekcija. Vienīgā vieta Latvijā, kur pavasarī vienviet redzams tik daudz ziedošu magnoliju. Dārza teritorijā atrodas divas 18. gs. beigās – 19. gs. klasicisma stilā celtās Volfšmita muižiņas koka dzīvojamās ēkas.

3. Nordeķu muiža

Nordeķu muiža rakstos ir pieminēta jau 1576. g. Tā piederējusi dažādiem īpašniekiem, tādēļ arī nosaukumi bieži mainījušies. Līdz mūsdienām ir saglabājušās trīs ēkas – no koka celtā (18. – 19. gs. mijā) dzīvojamā ēka, koka dārza māja (18. gs.) un vēl viena dzīvojamā ēka (no mūra), kas tapusi 1910. g. Nordeķu parks (izveide uzsākta 18. gs.) ir viens no senākajiem Rīgas parkiem, kura dienvidaustrumu malā vēl ir nojaušamas atliekas no kādreizējās dārzniecības. Parkā saglabāties diķis, kurā muižu laikos audzēja zivis. Mūsdienās parks ir populāra vietējo iedzīvotāju atpūtas vieta. Parkā aug Nordeķu dižozols.

4. Bulļu iela

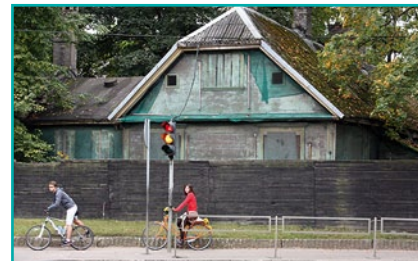
Kādreizējais Bulļumuižas ceļš – viens no svarīgākajiem ceļiem, kas savienoja Rīgu ar Kurzemi. Starp Slokas ielu un Dzegužkalnu abpus Bulļu ielai ir redzamas interesantas mazstāvu koka dzīvojamās ēkas, kas tapušas g.k. 19. gs. (dažas no tām –).

5. Ilģuciems

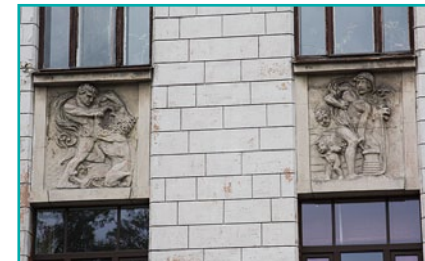
Apdzīvota vieta šajā Rīgas daļā ir bijusi jau 13. gs. 17. gs. te dzīvoja g.k. latviešu zvejnieki un dārzkopji. Vietas attīstību vēlākajos gadsimtos veicināja preču plūsma Daugavas krastos, Bulļumuižas ceļš, kas savienoja Rīgu ar Kurzemes vēsturisko novadu un Daugavgrīvas ceļš (tagad – Daugavgrīvas iela), kas veda uz cietoksni. 17. – 18. gadsimts iezīmējas ar Baltās muižas (nav saglabājusies) un Nordeķu muižas izveidi, bet 18. – 19. gs. – ar nozīmīgu rūpniecības uzņēmumu (AS “Tekstil”, Ilģuciema stikla fabrika, Latvijā senākā alus darītava “Ilģuciems”, kokzāģētava u.c.) darbību. 20. gs. sešdesmitie gadi vēlreiz būtiski maina Ilģuciema ainavu, jo tajā parādās padomju laika daudzstāvu dzīvojamo namu masīvi.

6. Dzegužkalns

Sena valņveida kāpa – Rīgas augstākais reljefa punkts (28 m.vjl., 16 – 18 m virs tuvākās apkārtnes). Jau 1893. g. pēc slavenā ainavu arhitekta Georga Frīdriha Ferdinanda Kūfalta (1853-1938) projekta Dzegužkalnā uzsāka parka izveidi. Mūsdienās parks ir iecienīta atpūtas un dažādu pasākumu (ir estrāde) norīšu vieta. To divās daļās sadala Bulļu iela. Uz Dzegužkalnu ir vērts doties ar Johana Kristofa Broces (1742-1823) zīmējuma kopiju mapītē. Tad ir jāmēģina atrast vieta, no kuras senās Rīgas panorāmu zīmējis ievērojamais Baltijas novadpētnieks. Dzegužkalnā atradušies Pārdaugavā vecākie zināmie kapi (no 17. gs. – 1907. g.), kuru vietā tagad izveidots neliels piemiņas memoriāls.

Hāmaņa muižas dzīvojamā ēka

Daugavgrīvas ielas 74/76 ēkas fasāde

7. Daugavgrīvas iela

Daugavgrīvas iela (līdz 1905. g. – Dinamindes iela) atrodas sena ceļa vietā, kas veda uz Daugavgrīvas cietoksni. 19. gs. 60. gados tās apkaimē sāka veidoties Ilģuciema rūpnieciskā zona. Gar Daugavgrīvas ielu bija izvietojusies Rīgas bagāto namnieku muižiņas, no kurām līdz mūsdienām vislabākā stāvoklī ir saglabājusies Švarcmuižas dzīvojamā ēka (Daugavgrīvas ielā 19/21). Jāpievērš uzmanība arī ēkai Daugavgrīvas ielā 74/76 (1907. g.).

8. Rīgas Mārtiņa evaņģēliski luteriskā baznīca

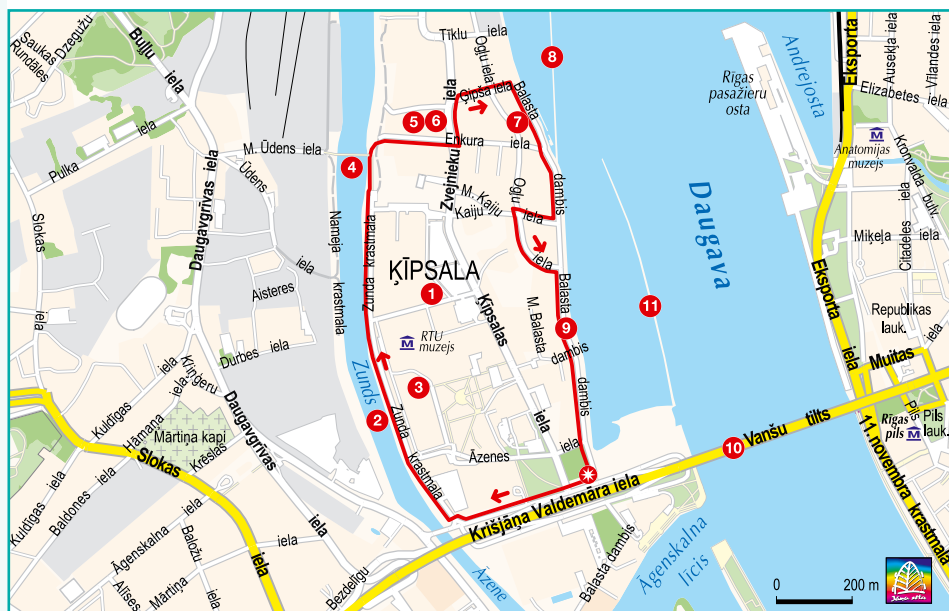
Uzcelta 1852. g. pēc Rīgas galvenā arhitekta Johana Daniela Felsko (1813-1902) projekta. Vēlāk, 1887. – 1888. g., to pārbūvēja un dievnams ieguva tagadējo izskatu.

9. Hāmaņa muiža

Līdz mūsdienām saglabājušās tikai koka ēkas (celta 1886. g.) atliekas. Tā ilgstoši bija pamesta un neapsaimniekota, līdz nodega 2007. g. augustā. Hāmaņa muižas dzīvojamā ēka ir objekts, uz kuru ir vērts nolūkoties vismaz garām braucot un iemūžināt to fotogrāfijās kā interesantu Pārdaugavas vēstures liecinieku.

KĪPSALA

Ja ir vēlme redzēt ne tik zināmu, bet ne mazāk iespaidīgu skatu uz Vecrīgu, kā arī iepazīt kontrastiem bagātu Daugavas salu, tad šī ir īstā vieta. No senām industriālām un koka celtnēm līdz mūsdienu modernai arhitektūrai – tas viss apskatāms Kīpsalā.

1. Kīpsala

2. Zunds

3. Rīgas Tehniskā universitāte

4. Dzelzsbetona tilts

5. Bezvainīgās Visvētākās Jaunavas Marijas māsu kalpoņu klosteris

6. Īres nams Zvejnieku ielā 5a

7. Celma & Bēma ģipša fabrika

8. F – G dambis

9. Balasta dambis

10. Vanšu tilts

11. C – D dambis

3,5 km

Maršruta garums

Sākums/galapunkts

Sabiedriskā transporta pietura "Kīpsala" pie Vanšu tilta. Aplveida maršruts.

Grūtības pakāpe

Viegls.

Maršruta gaita

Sabiedriskā transporta pietura "Kīpsala" – K. Valdemāra iela (veloceļš) – Zunda krastmala – Enkura iela – Zvejnieku iela – Ģipša iela – Balasta dambis – Kaiju iela – Ogu iela – Balasta dambis – sabiedriskā transporta pietura "Kīpsala".

Kā izbraukt?

Maršrutu var izbraukt pa gājēju ietvēm vai ielām ar mazu autotransporta noslodzi. 0,4 km garumā maršruts braucams pa gājēju – veloceļu.

Alternatīvas

Maršrutu var apvienot un kombinēt ar citiem Pārdaugavas maršrutiem (2., 3., 6.).

Der zināt!

Braucot pa veloceļu, ir jāievēro piesardzība, jo pa to pārvietojas arī gājēji. Balasta dambi klāj bruģis, kas apgrūtinās braukšanu.

Zunds

Dzelzsbetona tilts pāri Zundam

Kīpsalas rindu mājas

Skats uz Vecrīgas panorāmu no Balasta dambja

VĒRTS REDZĒT!

1. Ķīpsala

Ap 300 gadus veca sala, kas veidojusies savienojoties vairākām mazām salām. 17. gs. uz Ķīpsalas atradās nedaudz vairāk par 10 zvejnieku sētām. 20. gs. līdzās zvejniekiem dzīvoja arī jūrniki, loči un pārcēlāji, no kuru darbības cēlušies šejienes ielu nosaukumi. No Ķīpsalas uz Ilģuciemu varēja nokļūt ar pārceltu, bet uz citām pilsētas daļām – ar tvaikoni. Ķīpsalā var vērot ļoti atšķirīgas ēkas (vēsturiskā apbūve – – no vecām un mūsdienās atjaunotām koka ēkām līdz rindu mājām.

2. Zunds

Daugavas atteka, kas Ķīpsalu atdala no Pārdaugavas. Zunds tā dienviddaļā savienojas ar Āgenskalna līci, bet ziemeļos tā paplašinājums (Roņu diķis) – ar Daugavu. Rāmo ūdeņu dēļ šī kādreiz bija strūdznieku apstāšanās un strūgu izjaukšanas vieta. Mūsdienās Zunds ir sekla Daugavas atteka.

3. Rīgas Tehniskā universitāte

Tagad redzamo mācību korpusu un kopmītņu celtniecību uzsāka 20. gs. 70. gados (toreiz – Rīgas Politehniskais institūts), tomēr tā laika iecere par liela mēroga studentu pilsētīnas izveidi tā arī neīstenojās.

4. Dzelzsbetona tilts

Savdabīgs tilts pāri Zundam, kas savieno Ķīpsalas vidusdaļu ar Pārdaugavu. To var izmantot tikai kājāmgājēji un velobraucēji. No tilta paveras kādreiz industriāliem uzņēmumiem piesātinātā Pārdaugavas ainava.

5. Bezvainīgās Visvētākās Jaunavas Marijas māsu kalpoņu klosteris

Šo māsu kongregācijas pirmsākumi ir meklējami Polijā 1878. g., bet kopš 1975. g. tās darbojas arī Latvijā. Te piedāvā pusdienas maznodrošinātajiem, darbojas Svētdienas skola u.c.

6. Īres nams Zvejnieku ielā 5a

Arhitekta Eižena Laubes (1880-1967) projektētais un t.s. Purmaļa īres nams (celts 1909. g.) izceļas ar savu krāšņo fasādi, kas vērsta pret Ķīpsalas centrālo ielu.

7. Celma & Bēma ģipša fabrika

1863. g. dibinātā fabrika darbojās līdz 2. pasaules karam. Tagad šis ir uzskatāms labs piemērs, kādā veidā bijušais industriālais uzņēmums ir pārvērst par modernu dzīvojamo ēku kompleksu.

8. F – G dambis

Tā sākums ir redzams Enkuru ielas galā. Dabā F – G dambis izpaužas kā divas pāļu rindas 1,5 km garumā, starp kurām sabērti akmeņi. Dambis tapis 1891. gadā.

9. Balasta dambis

Ainaviskākā Ķīpsalas iela (skati uz šejienes arhitektūru un Rīgas panorāmu), kas sākusi veidoties 18. gs., kuģiem atbrīvojoties no balasta. 1885. g. to nostiprināja ar laukakmeņiem.

10. Vanšu tilts

312 m garo tiltu atklāja 1981. g. bijušā Pontonu tilta vietā. To uzskata par garāko šāda tipa (viena pilona slīpsaišu tilts, kam vantis izvietotas vienā plaknē) tiltu pasaulē.

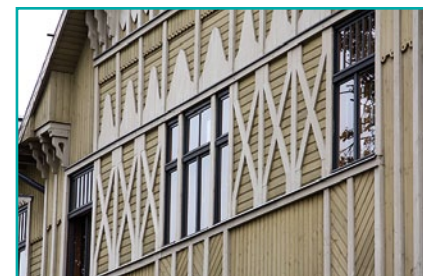
Balasta dambis

Ķīpsalas koka apbūve Balasta dambī

Ogu iela

Īres nams Zvejnieku ielā 5a

11. C – D dambis

Ap 0,8 km garais dambis (sākas pie Vanšu tilta) celts 1885. – 1886. g. kā Daugavas gultnes regulējošās sistēmas sastāvdaļa, kurā ietilpst A – B, F – G dambji u.c. krasta stiprinājumi.

ZASULAUKS, ZOLITŪDE, ŠAMPĒTERIS, PLESKODĀLE

Maršruts ved pa dažādām Pārdaugavas apkaimēm – gan industriālo Zasulauku un Šampēteri, gan padomju laikos uzcelto Zolitūdes mikrorajonu, iepazīstinot ar vietām un notikumiem, kuriem ir bijusi liela nozīme Latvijas vēsturē.

1. Zasulauks

2. Zasulauka dzelzceļa stacija

3. Frīdriha Candra iela

4. Zolitūde

5. Šampēteris

6. Šampētera mežs

7. Pleskodāle

8. Kalnciema iela

10,5 km

Maršruta garums

Sākums/galapunkts

Zasulauka dzelzceļa stacija. Aplūgveida maršruts.

Grūtības pakāpe

Viegls.

Maršruta gaita

Zasulauka dzelzceļa stacija – Smārdes iela – F. Candra iela – Volguntes iela – Zasulauka iela – Jūrkalnes iela – Irlavas iela – Endzelīna iela – Rostokas iela – Zolitūdes iela – Gramzdas iela – Annīnmuižas iela – Apuzes iela – Šampētera iela – Šampētera mežs – Pleskodāles iela – Kalnciema iela – F. Candra iela – Volguntes iela – Zasulauka dzelzceļa stacija.

Kā izbraukt?

Maršruta lielāko daļu var izbraukt pa gājēju ietvēm. Tikai neliels tā posms iet pa mazas noslodzes ielām, kurām ir nelieli ietvju pārtraukumi.

Alternatīvas

Maršrutu var sākt arī no Zasulauka depo dzelzceļa stacijas. Šo var apvienot ar 2., 6. maršrutu.

Der zināt!

Dzelzceļu dīkst šķērsot tikai šim nolūkam labiekārtotās un atļautās vietās!

Ēka F. Candra ielā 1

Zolitūdes ainava

Latvijas Tautas frontes dibināšanas piemiņas akmens Šampētera mežā

Dīžozols Šampētera mežā

VĒRTS REDZĒT!

1. Zasulauks

Līdz 18. gs. otrai pusei Zasulauka ainavā dominēja g.k. smilšainas kāpas un nelielas zemnieku saimniecības. Par teritorijas industriālās attīstības sākumu var uzskatīt 1765. g., kad par Zasu muižas īpašnieku kļuva pirmais latviešu izcelsmes uzņēmējs – Jānis Šteinhauers (1705-1779), kas uzcēla pirmo Rīgas manufaktūru. Vēlāk, 19. gs. otrajā pusē, Zasulaukā uzcēl arī citus rūpnieciskos uzņēmumus. Šajā laikā Zasu muižas teritorija (pati muiža atradās vietā, kur tagad LU Botāniskais dārzs) stiepās no Daugavgrīvas ielas līdz Zasulauka dzelzceļa stacijai. Zasu muižas ēkas līdz šodienai nav saglabājušās. Mūsdienās Zasulaukā ir redzama g.k. mazstāvu apbūve, kas veidojusies kā rūpnieciskā strādnieku dzīvojamā rajons (t.sk. arī 19. gs. koka ēkas) un senais ielu tīklojums.

2. Zasulauka dzelzceļa stacija

Stacijas izveidi (tagadējā stacijas ēka celta 1912. g.) uzsāka līdz ar Rīgas – Bolderājas (1873. g.) un Rīgas – Tukuma (1877. g.) dzelzceļa līniju izveidi. 1954. g. nepilna kilometra attālumā izveidoja Zasulauka depo un tāda paša nosaukuma staciju.

3. Frīdriha Candra iela

Ēkā F. Candra ielā Nr. 1 laikā no 1898. līdz 1913. g. dzīvoja baltvācu izcelsmes raķešu būves pioniera Frīdriha Candra (1887-1933) ģimene. Līdz 2005. g. šeit bija F. Candra memoriālais muzejs, ko pārvietoja uz Latvijas Universitāti Raiņa bulvārī 19. Jūgendstila ēka tapusi 1886. g. un tagadējo veidolu ieguvusi 1897. gadā.

4. Zolitūde

Zolitūdes muižas un vēlāk arī apkaimes nosaukuma "autore" (no franču valodas *la solitude*

nozīmē vientulība) ir Baltijas vācu muižnieka Oto Hermaņa fon Fitinghofa (1722-1792) sieva – Anna Ulrika Fitinghofa (1741-1811). Zolitūdes muiža 18. gs. beigās bija viena no arhitektoniski izcilākajām Rīgas piepilsētas pilīm ar iekoptu regulāru plānojuma parku. Fitinghofiem piederēja arī Anniņmuiža un Šampētera muiža. Diemžēl Zolitūdes un Šampētera muižu apbūve līdz mūsdienām nav saglabājusies. Zolitūdes mikrorajona veidols viskrasāk mainījās 20. gs. 80. gados, kad šeit uzbūvēja daudzstāvu dzīvojamās ēkas.

5. Šampēteris

Šampētera nosaukums arī cēlies no šeit kādreiz bijušās muižas nosaukuma (no franču valodas *champêtre* – lauku). 19. gs. šī Rīgas apkaime izveidojās par nozīmīgu rūpniecisko rajonu, kas koncentrējās g.k. tās ziemeļdaļā un Rīgas – Tukuma dzelzceļa līnijas apkārtnē. Arī mūsdienās šeit izvietojusies dažādi industriālie uzņēmumi, kas ar kādreizējo rūpnieciskā strādnieku mazstāvu apbūvi piešķir šai Rīgas daļai zināmu šarmu.

6. Šampētera mežs

Līdz 20. gs. deviņdesmito gadu beigām šeit vēl varēja apskatīt pamestu koka ēku – atliekas no kādreizējās Šampētera muižas apbūves, kuras vēsture ir izsekojama līdz 18. gs. Tagad redzamais mežs – bijusī muižas parka daļa ir iecienīta pastaigu vieta. Šampētera mežā iepretim tāda paša nosaukuma vidusskolai ir apskatāms Latvijas Tautas frontes dibināšanas pasākumam (1988. g. 9. oktobris) veltītais piemiņas akmens. Blakus aug Šampētera dižozols .

Ēka Kalnciema ielā 118

7. Pleskodāle

Pleskodāles vietvārda izcelsmi saista ar kādas zemnieku mājas vārdu, kas šeit bijusi 17. gs. beigās. Arī Pleskodālē bija muiža – vietā, kur tagad atrodas ASV vēstniecība. Tās apkārtnē ir redzamas bijušā muižas parka atliekas. Pleskodālē mūsdienās dominē g.k. 19. – 20. gs. mijas apbūve, kas veidojās kā Pārdaugavas industriālo uzņēmumu strādnieku dzīves vide.

8. Kalnciema iela

Viena no senākajām Pārdaugavas ielām. Posmā līdz Lielirbes ielai garām brauksiet ēkai Kalnciema ielā 118 (celta 1911. – 1914.), kurā atrodas Rīgas mūzikas internātvidusskola.

TORŅAKALNS UN ĀGENSKALNS

Šī patiešām ir cita Rīga. Dažas vietas te ir vēlme nosaukt par Rīgas "laukiem". Tepat, blakus ikdienas automašīnu un cilvēku nepārtrauktajai un skaļajai straumei, ir pagalmi, kuros dzīve rit mierīgā 20. gs. sākuma gaitā...

1. Torņakalna dzelzceļa stacija	5. Jāņa Akuratera muzejs	10. Eduarda Smiļģa Teātra muzejs
2. Arkādijas parks	6. Fabrikas "Aurora" korpusi	11. Olgas muiža
3. Māras diķis	7. Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca	12. Kalnciema kvartāls
4. Ojāra Vācieša memoriālais muzejs	8. Meteora dārzs	13. Hartmaņa muižiņas ansamblis
	9. Āgenskalna tirgus	14. Uzvaras parks

10,1 km

Maršruta garums

Sākums/galapunkts

Torņakalna dzelzceļa stacija.
Apļveida maršruts.

Grūtības pakāpe

Viegls.

Maršruta gaita

Torņakalna dzelzceļa stacija – Vilkaines iela – F. Brīvzemnieka iela – Ojāra Vācieša iela (alternatīva – asfaltēta ietve gar Māras diķi) – Mārupes iela – Māras dārzs – Saules aleja – Cieceres iela – Liepājas iela – Mārupes iela – Tukuma iela – Pilsoņu iela – Ventspils iela – Pārslas iela – Mazā Nometņu iela – Meteora dārzs – Nāras iela – Pārslas iela – Ormaņu iela – Talsu iela – Nometņu iela – Bārīņu iela – Eduarda Smiļģa iela – Amālijas iela – Bišu iela – Medus iela – Nometņu iela – Olgas iela – Ernestīnes iela – Melsila iela – Kalnciema iela – Baložu iela – Slokas iela – Uzvaras parks – Hermana iela – Arkādijas parks – F. Brīvzemnieka iela – Vilkaines iela – Torņakalna dzelzceļa stacija.

Kā izbraukt?

Maršrutu gandrīz visā garumā var izbraukt pa gājēju ietvēm un parku vai dārzu (Arkādijas, Uzvaras, Māras un Meteora) celiņiem.

Alternatīvas

Šo var kombinēt ar 3., 4., 5. vai 7. maršrutu.

Der zināt!

Dzelzceļu dīkst šķērsot tikai šim nolūkam atļautās vietās (pāri Torņakalna ielas tiltam)! Parkos un dārzos ir jābrauc uzmanīgi, jo šeit atrodas bērnu spēļu laukumi. Maršrutā uz ielām vai parkos dažviet ir kāpnes.

Vagons un piemiņas akmens deportētajiem Latvijas iedzīvotājiem

Māras diķis

O. Vācieša muzejs

J. Akuratera muzejs

VĒRTS REDZĒT!

1. Torņakalna dzelzceļa stacija

Staciju uzcēla līdz ar Rīgas – Jelgavas dzelzceļa līnijas izveidi 1868. g. Pie stacijas novietots piemiņas akmens, kas vēsta par izsūtīto Latvijas cilvēku skaitu 1941. un 1949. g. deportācijās uz Sibīriju. Blakus tam novietots vagonš, kādā veda izsūtāmos. Otrpus stacijas uzstādīts piemineklis komunistiskā terora upuriem (atklāts 2001. g. 14. jūnijā).

2. Arkādijas parks

✦ Pirmo dārzu šeit izveidoja 1808. gadā. Simts gadus vēlāk (1905. – 1911. g.) to paplašināja, uzcēla gājēju tiltiņus, izveidoja ūdenskritumu un izmainīja Mārupītes guļtni. Tika uzcelts arī kinoteātris, kas nodega 2006. g. Parks ir ļoti populāra atpūtas un putnu barošanas vieta.

3. Māras diķis

Bijušā dzirnavezera krastā jau 1226. g. Rīgas bīskaps uzcēla nocietinātās Māras dzirnavas, kas vēlākos gadsimtos pārbūvētas pastāvēja līdz pat 1902. gadam. Māras diķa dienvidu krastā izveidots Māras dārzs, kurā pie Saules ielas novietots piemiņas akmens 1944. g. 19. septembra aviācijas uzlidojuma upuriem. Dārzs un diķa apkārtnē ir iecienīta pastaigu un atpūtas vieta jau no 18. gs. beigām.

4. Ojāra Vācieša memoriālais muzejs

Muzejs atrodas vēsturiskā ēkā, vairāk nekā divus gadsimtus vecajā traktīrī "Jeruzaleme", kur pabijušas tādas izcilas personas kā Garlībs Merķelis (1769-1850), Rihards Vāgners (1813-1883) u.c. 19. gs. pirmajā ceturksnī traktīri pārveidoja par piepilsētas atpūtas vietu – Altonas muižiņu. No 1960. g. ēkā ar ģimeni dzīvoja izcilais latviešu dzejnieks Ojārs Vācietis (1933-1983). Muzejs

iepazīstina ar dzejnieka radošo darbību un viņa "attiecībām" ar Pārdaugavu. Atrodas O. Vācieša ielā 19.

5. Jāņa Akuratera muzejs

Iepazīstina ar Latviešu dzejnieka un rakstnieka Jāņa Akuratera (1876-1937) radošo darbību. Muzejs izveidots (1991. g.) koka ēkā, ko 1933. g. uzcēla Akuratera vecāki. Apskatāms dzejnieka kabinets, citas istabas un Akuratera savāktā gleznu kolekcija. Meklējams O. Vācieša ielā 6a.

6. Fabrikas "Aurora" korpusi

Starp Mazo Nometņu un Cieceres ielu atrodas bijušās Zeķu fabrikas "Aurora" ēkas. Uzņēmumu dibināja 1947. g., 1960. g. tam pievienojot zeķu fabriku "Kosmoss". Savulaik šeit ražoja vairāk nekā 80 dažādus izstrādājumus. Ražotne beidza pastāvēt 2006. g., kad to pārcēla uz Ogri. Fabrikas teritorijā ceļ dzīvojamo ēku kompleksu.

7. Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca

Latvijas lielākās ārstniecības iestādes celtniecība uzsākta 1910. g. Slimnīcas celtnu komplekss (arhitekts Reinholds Šmēlings (1840-1917)) ir ✦.

8. Meteora dārzs

Tā pirmsākumi saistāmi ar 1864. g. blakus dibināto gumijas rūpnīcu, kas gumijas apavus ražoja arī padomju laikos, 1963. g. kļūdamā par rūpnīcas "Sarkanais kvadrāts" filiāli (mūsdienās vairs nepastāv). Tajā pat gadā, apvienojot rūpnīcas un blakus esošos apstādījumus, uzsāka Meteora dārza izveidi. Tagad to plānots pārveidot par Kobes (pilsēta Japānā) dārzu. 2010. g. tajā uzstādīts dekoratīvs akmens.

Rūpnīcas "Aurora" korpusi

Āgenskalna tirgus

Bišu iela Āgenskalnā

Uzvaras parka

9. Āgenskalna tirgus

Populārākais Pārdaugavas tirgus. No sarkanajiem ķieģeļiem celto tirgus paviljonu ✦ uzbūvēja 1914. gadā (arhitekts R. Šmēlings).

10. Eduarda Smiļģa Teātra muzejs

Tā ekspozīcija iepazīstina ar latviešu teātra vēsturi un Dailes teātra dibinātāja, spilgtā skatuves mākslinieka un pazīstamākā latviešu režisora Eduarda Smiļģa (1886-1966) māju.

11. Olgas muiža

Interesanta un mūsdienās atjaunota koka ēka, kurā šobrīd atrodas pirmsskolas vecuma bērnu iestāde.

12. Kalnciema kvartāls

2001. g. Kalnciema un Melnsila ielu kvartālā pēc brāļu Mārtiņa un Kārļa Dambergu iniciatīvas un vadībā sākās 19. gs. beigās velinā klasicisma stilā celto koka ēku (Kalnciema koka apbūve – ✦) atjaunošanas darbi. Atjaunotajā Kalnciema kvartālā regulāri notiek tirdziņi u.c. pasākumi, kas pulcē lielu interesentu skaitu.

13. Hartmaņa muižas ansamblis ✦

Pašā Kalnciema ielas malā (Kalnciema ielā 28) stāv no koka 18. gs. beigās celtā un mūsdienās atjaunotā vienstāva dzīvojamā ēka (ar lielisku manteļskursteni un mansarda jumtu), kurai vēlāk piebūvēja klasicisma stilā celto un no ārpuses ar kolonnām izrotāto deju zāli. 50 m tālāk (Kalnciema iela 30) koku ieskauda stāv divstāvu dzīvojamā ēka (celta ap 1786. g.), ko atjaunoja 20. gs. 60. – 70. g. mijā. Daļēji saglabāties arī muižas parks. Šis ir viens no labāk saglabātajiem Pārdaugavas muižu kompleksiem.

14. Uzvaras parks

Parku atklāja 1910. g., atzīmējot Rīgas pievienošanas Krievijas impērijai divsimtgadi. Pirmās neatkarīgās Latvijas laikā to pārdēvēja par Uzvaras parku, godinot uzvaru pār Bermonta armiju. Sešdesmitajos gados tas ieguva PSKP 22. Kongresa parka nosaukumu, bet pēc 1985. gada, kad atklāja pieminekli ar nosaukumu "Padomju Latvijas un Rīgas atbrīvotājiem no vācu fašistiskajiem iebrucējiem" – atkal par Uzvaras parku. Mūsdienās parks kalpo par lielisku pastaigu vietu, bet aukstās ziemās – par distanču slēpošanas trasi.

ATGĀZENE, ZIEPNIEKKALNS UN BIŠUMUIŽA

Maršruts iepazīstina ar Rīgas dienviddaļas apkaimēm un daudz pieminēto Bišumuižu.

1. Atgāzene

2. Ziepniekkalns

3. Ēbelmuiža

4. AS "Dzintars"

5. Bišumuiža

6. Dižozols

7. Bloka muižiņa

8. Rīgas Lutera evaņģēliski
luteriskā baznīca

9. Pieminēklī un piemiņas
vietas pie Torņakalna
dzelzceļa stacijas

11,5 km

Maršruta garums

Sākums/galapunkts

Dzelzceļa stacija "Turība" / Dzelzceļa stacija "Torņakalns". Šis nav aplveida maršruts, taču tā sākums un galapunkts atrodas pie Rīgas – Jelgavas dzelzceļa līnijas, tādēļ vilcienu var izmantot kā ērtu transporta līdzekli nokļūšanai līdz starta vietai vai kādam citam punktam.

Grūtības pakāpe

Viegls.

Maršruta gaita

Dzelzceļa stacija "Turība" – Graudu iela – Zālenieku iela – Ēbelmuižas parks – Misas iela – Kazdangas iela – Ziepniekkalna iela – Ceraukstes iela – Gulbju iela – Bauskas iela – Satiksmes iela – Torņakalna iela – Indriķa iela – Vilkaines iela.

Kā izbraukt?

Maršrutu (ar dažiem izņēmumiem) visā garumā var izbraukt pa gājēju ietvēm. Maršrutā esošās ielas (bez ietvēm) ir ar mazu autotransporta noslodzi.

Alternatīvas

Šo var apvienot vai kombinēt ar 6. vai 8. maršrutu.

Der zināt!

Atceries, ka dzelzceļu un maģistrālās ielas var šķērsot tikai šim nolūkam atļautās vietās (luksofors, gājēju pārejas)!

AS "Dzintars" korpuss

Bišumuižas pils

10. tramvaja galapunkts

Bišumuižas apkārtnes apbūve

VĒRTS REDZĒT!

1. Atgāzene

Atgāzenes vārds cēlies no tās muižas īpašnieka Gotharda fon Fēgezaka vārda, to latviskojot. Tagadējais Atgāzenes ielu tīklojums ir radies 19. – 20. gs. mijā. Pabraucot pa mazākām ieliņām, nepamet sajūta, ka dažviet redzamas Rīgas ainas no simts gadu tālās pagātnes.

2. Ziepniekkalns

Veidojies uz vairāku vēsturisko muižu (t.sk. Ēbelmuižas) zemes. To šķērsoja divi tā laika nozīmīgi ceļi – senais pasta ceļš no Vācijas uz Sanktpēterburgu (daļēji sakrīt ar Vienības gatvi) un tirdzniecības ceļš, kas savienoja Rīgu ar Lietuvu (Bauskas iela). Ziepniekkalna apbūve ir ļoti atšķirīga – sākot no mazstāvu koka ēkām līdz pat tā tautā sauktajam “Čīnas mūrī” – padomju laikos celtā daudzstāvu dzīvojamā ēku masīva Ozolciema un Valdeķu ielu apkārtnē.

3. Ēbelmuiža

Ēbelmuiža savu nosaukumu līdz mūsdienām ir saglabājusi no laika, kad par tās īpašnieku 1799. g. kļuva Lielās Ģildes tirgotājs un Melngalvju vecākais – Joahims Ēbels. Pateicoties īpašnieka centieniem, (izveido parku un oranžēriju, dārza paviljonu u.c.) Ēbelmuiža kļūst par tā laika iecienītāko bagāto Rīgas namnieku izklaides vietu. Mūsdienās Zaļenieku ielā 21 ir redzama 18. gs. baroka stilā celtā dzīvojamā māja, kas šobrīd atrodas ļoti bēdīgā stāvoklī. Muižu ietver plašs parks ar vairākiem dižozoliem, no kuriem Ēbelmuižas dižozols (apkārtmērs – 5,6 m) ir resnākais Pārdaugavas koks.

4. AS “Dzintars”

Mālu ielas apkārtnē redzami AS “Dzintars” rūpnieciskie korpusi, no kuriem daļa celti padomju

laikā. Tas ir mūsdienās strādājošs uzņēmums ar vairāk nekā 150 gadu ilgu vēsturi, kura produkcija (kosmētika) ir pazīstama arī citās Eiropas valstīs.

5. Bišumuiža

Pirmās Bišumuižas ēkas uzcēla 1773. g. 1792. g. jau bija deviņas ēkas. 1810. g. par muižas īpašnieku kļuva Jakobs Brandenburgs (1778-1834), kurš uzcēla vienu no pirmajām Rīgas cukura fabrikām. 1820. g. viņa vadībā tapa šodien redzamā un klasicisma stilā celtā pils (Bišumuižas ansamblis –). Saglabājusies arī dārznieka māja un stālji. Tajā pat laikā tapa parks, kurā šodien var redzēt Bišumuižas ozolu (apkārtmērs – 5,5 m) – otru resnāko Pārdaugavas koku. Par dižkokiem atzīti arī parka resnākie melnalkšņi. Sākot ar 19. gs. vidu Bišumuižas apkaime kļūst par industriālu rajonu. Te ierīko eļļas, lenšu un papīrfabriku, vērptuvi. 1908. g. top slavenā sērskābes fabrika “Vulkāns” (vēlāk “Vezuvs” un vēl nesenā “Komēta”). 1910. g. pabeidz tramvaja līniju, kuras galapunkts ir Bišumuiža. Tādējādi mūsdienu Bišumuižas ainava ir pretrunu pilna – no klasicisma līdz pat mūsdienīgiem rūpniecības uzņēmumiem.

6. Dižozols

Bauskas ielas malā (pie ēkas nr. 108) nelielā uzkalnā slejas ainavisks dižozols.

7. Bloka muižiņa

Tagad redzamā vienstāva klasicisma stilā celtā koka ēka tapusi 1841. – 1843. g. To cēla viesnīcnieks Bartels Šeibe. Savu nosaukumu muižiņa ieguva no armijas kapteiņa Eduarda Bloka – nākamā īpašnieka, kas to iegādājās 1857. g. Bloka muižiņu vairākkārt restaurēja 20. gs.

Ēbelmuižas dižozols

Torņakalna baznīca

Bloka muižiņa 2008. gadā

Piemineklis komunistiskā terora upuriem

piecdesmitajos un sešdesmitajos gados, taču šobrīd ēka izskatās pamesta un sliktā stāvoklī. Tā ir Rīgas mērogā unikāla ar periptera (antīkajā Grieķijā – templis, kuru no visām pusēm ietver kolonnas) stila kolonnādi – joniskām kolonnām, kas novietotas pa pāriem.

8. Rīgas Luteru evaņģēliski luteriskā baznīca

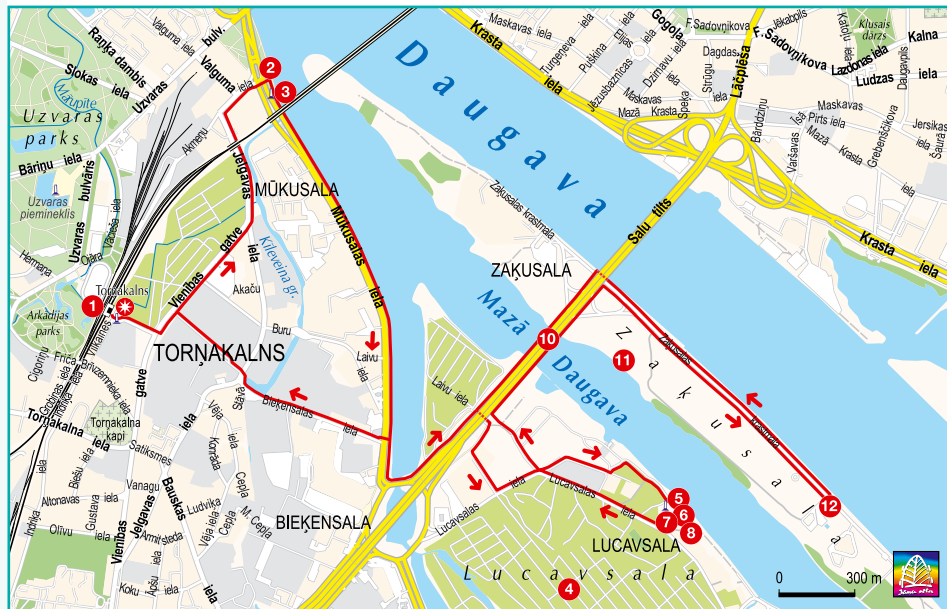
Tautā saukta arī par Torņakalna baznīcu.

9. Pieminekļi un piemiņas vietas pie Torņakalna dzelzceļa stacijas

Sk. pie 6. maršruta.

LUCAVSALA UN ZAĶUSALA

Iespējams, ka Daugavas salas daudziem vēl līdz šim ir neatklāta Rīgas daļa. Par spīti to nelielajiem izmēriem, salīdzinot ar pašu pilsētu, uz dažām no salām atrodas ļoti interesanti dabas un kultūrvēstures pieminekļi vai cilvēku radīti objekti.

1. Torņakalna
dzelzceļa stacija

2. Rīgas
panorāma

3. Piemineklis

4. Lucavsala

5. Piemineklis krievu
karavīriem

6. Lucavsalas dižliepa

7. Lucavsalas vīksna

8. Lucavsalas muižiņa

9. Kazas sēklis

10. Salu tilts

11. Zaķusala

12. Rīgas radio un
televīzijas tornis

12 km

Maršruta garums

Sākums/galapunkts

Torņakalna dzelzceļa stacija.

Grūtības pakāpe

Viegls.

Maršruta gaita

Torņakalna dzelzceļa stacija – Vilkaines iela – Vienības gatve – Jelgavas iela – Akmeņu iela – Mūkusalas iela – Salu tilts – Lucavsalas iela – Salu tilts – Zaķusala (pa Zaķusalas krastmalu turp – atpakaļ) – Salu tilts – Mūkusalas iela – Bieķensalas iela – Vienības gatve – Vilkaines iela – Torņakalna dzelzceļa stacija.

Kā izbraukt?

Maršruta lielāko daļu var izbraukt pa gājēju ietvēm. Starp Daugavu un Mūkusalas ielu ved no velobraukšanas viedokļa lieliska krasta "promenāde". Lucavsālā ietvju nav, taču ielas nav automašīnu noslogotas. Zem Salu tilta brauktuves tā abās pusēs ir izveidots speciāls "tunelis" gājējiem un velobraucējiem. Salu tiltu šķērsojam caur tuneli.

Der zināt!

Pa minēto Salu tilta "tuneli" vajadzētu izvairīties braukt diennakts tumšajā laikā. Orientējoties pa Lucavsalu, var noderēt GPS.

Topošā bibliotēkas ēka

Piemineklis Latvijas Brīvības cīņu piemiņai

Jaunais dzelzs tilts

Piemineklis krievu karavīriem

VĒRTS REDZĒT!

1. Torņakalna dzelzceļa stacija

Aprakstu sk. pie 6. maršruta.

2. Rīgas panorāma

No Daugavas krastmalas, iepretim topošajai bibliotēkas jaunceltnei, atklājas viens no "klasiskajiem" Vecrīgas baznīcu torņu panorāmas skatiem.

3. Pieminekļi

Daugavas krastā (vietā, kur Mūkusalas ielu šķērso dzelzceļa tilts) 2002. g. 11. novembrī atklāja pieminekli (autors – Indulis Ranka), kas veltīts Latvijas Brīvības cīņu piemiņai, godinot uzvaru pār Bermonta armiju. No Daugavas krasta upē un uz Zaķusalas ziemeļu gala redzami Vecā dzelzs tilta (Zemgales tilta) balstu paliekas.

4. Lucavsala

Līdz 1559. g. Lucavsala piederēja Livonijas ordeņa mestram, kad viņš to uzdāvināja savam vasalim. Šodien redzamās salas aprīsi (saplūdusi no 4 – 5 mazākām saliņām) ir izveidojušās 18. – 19. gs. Lucavsalas muižā nodarbojās ar lauksaimniecisko ražošanu. Te audzēja kāpostus un citas saknes, bet plāvās, kas regulāri applūda pavasara palos, ganīja govīs, no kurām slauca pienu. Produktus veda uz Rīgu pārdot. Lucavsalas lauku dzīve beidzās līdz ar Salu tilta izbūvi 20. gs. 70. gadu beigās. Tagad salas lielāko daļu aizņem mazdārziņu "kolonijas", un tā zaudējusi savu kādreizējo lauku pievilcību.

5. Pieminekļi krievu karavīriem

T.s. Mazās Daugavas (starp Lucavsalu un Zaķusalu) kreisajā krastā uz neliela paugura atrodas 1891. g. uzstādītais pieminekļi. Tas vēsta par Ziemeļu

kara notikumiem, kad pēc Spilves kaujas (notika 1701. g. 9. jūlijā) no zviedru karspēka (Kārļa VII vadībā) bēga sakautie sakši, kuru ielenkumā un sekojošā kaujā Lucavsalā krita 400 krievu karavīri (Polijas sabiedrotie). Pieminekļi veidoti pareizticīgo kapelas formā.

6. Lucavsalas dižliepa

Resnākā Rīgas liepa. 1998. g. tās apkārtmērs bija 6,06 m. Blakus tai aug vēl divas liepas 3,7 – 3,9 m apkārtmērā.

7. Lucavsalas vīksna

Atrodas blakus dižliepai. Izcili ainavisks dižkoks – Rīgas resnākā vīksna (apkārtmērs 1998. g. – 5,46 m). Kopā ar citiem dižkokiem un iepriekš minēto pieminekli veido savdabīgu ainavisku dabas un kultūrvides kopumu.

8. Lucavsalas muižiņa

Lucavsalas muiža jau pastāvējusi 17. gs. No salas centrālās ielas mūsdienās redzama koka ēka (Lucavsalas iela 45), iespējams, ir 18. gs. celtā Lucavsalas muižiņa. Latvijas atbrīvošanas cīņu laikā bermontieši Lucavsalas muižiņā bija izveidojuši priekšposteni.

9. Kazas sēklis

Lucavsalas dienviddaļā, ko no pārējās salas atdala aizaugoša caurteka. Veidojies no upes sanesām. Kazas sēkļa, tāpat kā Lucavsalas, lielāko daļu aizņem rīdīnieku mazdārziņi.

10. Salu tilts

Garāko Daugavas tiltu (šķērso arī Lucavsalu un Zaķusalu) atklāja 1976. gadā.

11. Zaķusala

Ap 300 gadus veca, gara (3,6 km) un šaura (līdz 0,3 km) sala, kas veidojusies, saplūstot vairākām citām Daugavas salām. Vēl pirms trīs līdz četrām desmitgadēm uz salas dzīvoja zvejnieki un to pēcteči, kuri uz Rīgu brauca ar kuģi. Uz salas bija divi veikali. Pēc Salu tilta un Zaķusalas televīzijas kompleksa izbūves, pazuda salas vēsturiskā apbūve un aizgāja tās pamatiedzīvotāji.

Lucavsalas vīksna

12. Rīgas radio un televīzijas tornis

Atrodas Zaķusalas dienviddaļā. 368 m garā celtne ir augstākais Eiropas Savienības TV tornis, bet skatu laukums (97 m) – Latvijas augstākais publiski pieejamais skatu punkts. No tā paveras fantastiska Rīgas un Vecrīgas ainava līdz pat Pārdaugavai, Rīgas jūras līcim un Siguldai vismaz 50 km rādiusā.

Lucavsalas muižiņa

Skats no Rīgas radio un televīzijas torņa

Zaķusala

9.

maršruts

MANGAĻU PUSSALA

Teritorija ar militāri – stratēģisku vēsturi, kas ir atstājusi neizdzēšamas pēdas tās izskatā un objektos, no kuriem daži (krasta aizsardzības baterijas) saglabāsies vēl daudzu gadsimtu garumā. Ceļojot pa Mangaļu pussalu un Vecdaugavas apkārtni, jāņem vērā, ka šīs vietas atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā - Piejūras dabas parkā .

1. Vecāķi

2. Mangaļu pussala

3. Vecdaugava

4. Vecais militārais ceļš

5. Mangaļsalas krasta aizsardzības baterijas

6. Cara akmeņi

7. Austrumu mols

8. Daugavgrīvas bāka

9. Dzelzsbetona kuģa vraks

15 km

Maršruta garums

Sākums/galapunkts

Vecāķu dzelzceļa stacija. Aplveida maršruts.

Grūtības pakāpe

Drīzāk grūts (atkarībā no smilšu cietības līdīgā un Mangaļsalas ielas pamatnes stāvokļa).

Maršruta gaita

Vecāķu dzelzceļa stacija – Mangaļu prospekts – Šalkones iela – Vecāķu prospekts – Mangaļsalas iela – Saivas iela – jūras krasts – Pludmales iela (pa ietvi) – Vecāķu prospekts – Selgas iela – Mazsalacas iela – Pludmales iela – Vecāķu dzelzceļa stacija.

Kā izbraukt?

Vecāķu apkārtnē maršruts ved pa autotransporta maz noslogotām ielām (izņemot nedēļas nogalēs un karstās vasaras dienās). Mangaļsalas iela (vecais militārais ceļš) ir smilšains (vietām bruģēts) un beigu posmā – asfaltēts ceļš. Šeit autotransports netraucēs. Maršrutu gar jūras krastu var braukt, ja smiltis līdīgā ir pietiekami cietas. Ja nē – velosipēdu var stumt pie rokas vai atgriezties pa to pašu maršrutu atpakaļ no Austrumu mola.

Alternatīvas

Ja smilšu cietība "atļauj", maršrutu var turpināt gar jūras krastu tālāk līdz Garciešiem (vēl 6,5 km), kur ir dzelzceļa stacija.

Der zināt!

Gar jūras krastu ar velosipēdu ir labāk braukt laikā, kad vējš pūš no mugurpuses. Mangaļsalas iela sausās vasarās var būt ļoti smilšaina. Vietā, kur Mangaļu prospekts šķērso Vecdaugavu (190 m garš ceļa posms), ir jābūt piesardzīgam. Šeit nevajag sacensties ar pasažieru autobusu vai smago autotransportu. Labāk nogaidīt, kamēr tie aizbrauc.

Skats uz Daugavas grīvu

Krasta aizsardzības baterijas lielgabalu pozīcija

Cara akmeņi

Austrumu mols

VĒRTS REDZĒT!

1. Vecāķi

Tagadējo Vecāķu apkaimē pie Vecdaugavas – sena Rīgas – Pērnavas ceļa malā jau 17. gs. atradies zvejniekiems. Vietas nosaukumu saista ar Daugavas gultnes likumu, kas atgādinājis āķi. Smilšaino un nabadzīgo augšņu dēļ, šeit nevarēja nodarboties ar lauksaimniecību, tādēļ 19. – 20. gs. mijā Vecāķi pamazām kļuva par populāru peldu vietu, un 1914. g. šeit bija ~ 100 vasarnīcu. Pēc 1. pasaules kara izpostītie Vecāķi sāka atdzīvoties 20. gs. 30. g. beigās pēc Rīgas – Rūjienas dzelzceļa līnijas atklāšanas. Tā laika liecinieks ir klasicisma stilā celtā Vecāķu dzelzceļa stacija. Arī mūsdienās Vecāķi ir galvenā rīdnieku atpūtas un peldvieta, kā arī Pierīgas vasarnīcu rajons, kur vēl joprojām ir redzama arī kāda vēsturiska koka ēka.

2. Mangaļu pussala

To no rietumiem aptver Daugavas, austrumiem – Vecdaugavas, bet ziemeļiem – Rīgas jūras līča ūdeņi. Šī vieta ir tūristu “nepelnīti” aizmirsta “pērle”, kas sevī slēpj unikālas dabas un kultūrvēsturiskās vērtības. Pussalas lielāko daļu klāj ar priežu mežiem apaugušas kāpas un nelieli mitrāji. Mūsdienās vairs maz kas liecina par šeit kādreizējo dažādu varu armiju un padomju laiku zvejnieku kolhozu (“9. maijs”) rosību. Tajā pat laikā te paveras plašas iespējas no laiskas atpūtas līdz pat Rīgas vēstures izpētei.

3. Vecdaugava

No Mangaļu prospekta redzamais plašais ūdens klajs ir kādreizējā Daugavas gultne, kas pastāvējusi līdz 16. gs. Šodien Vecdaugavas palieņu pļavas (Vecdaugavas dabas liegums –) ir nozīmīga putnu ligzdošanas un aizsargājamo augu sugu

dzīves vieta. Vislabākie skati uz Vecdaugavas dabas liegumu paveras no Skansteniekiem, Zvejas ielas un Mangaļu prospekta.

4. Vecais militārais ceļš

Mangaļsalas iela ir vecs armijas ceļš. Tā abās malās ir redzamas dažādu laiku militāras būves – no cara laika krasta aizsardzības baterijām un seniem mūnīciju pagrabiem līdz pat Padomju armijas celtajām būvēm. Uz ceļa vietām vēl ir saglabāties vecais bruģis.

5. Mangaļsalas krasta aizsardzības baterijas

Fortifikācijas sistēmas būvniecība Daugavas grīvā ir noritējusi vairāku gadsimtu garumā un to īstenojušas dažādas – vācu, zviedru un krievu armijas. Arī 20. gs. sākumā – 1912. g. Mangaļsalā un Bolderājā uzcēla divus fortus 254 mm kalibra, sešus fortus 152 mm un trīs – 138 mm kalibra lielgabaliem. Mangaļsalas krasta aizsardzības baterijas atrodas samērā plašā teritorijā t.sk. mazdārziņos. To atrašana prasīs gan laiku, gan zināmu pacietību. Ir jārēķinās, ka šis ir nelabiekārtots un bistams, tajā pat laikā līdz šim nenovērtēts un neizmantots Rīgas tūrisma resurss.

6. Cara akmeņi

Iepretim Saivas ielai pašā Daugavas krastā betona karkasā ir iemūrēti divi laukakmeņi, kas uzstādīti par godu Krievijas imperatoram Aleksandram II (1818-1881) un viņa troņmantniekam Nikolajam Aleksandrovičam (1843-1865), kuri devās aplūkot Daugavgrīvas cietoksni un Daugavas krasta stiprinājumus 1856. g. 27. maijā un 1860. g. 5. augustā.

7. Austrumu mols

Gandrīz kilometru garais mols (1850-1861) mūsdienās ir atjaunots un kļuvis par populāru pastaigu, atpūtas un makšķerēšanas vietu. No tā paveras labs skats uz Daugavas vārtiem, Daugavgrīvas bāku un Mangaļu pussalas piekrasti, kā arī garām slidošajiem kuģiem. Zinātāji stāsta, ka šeit ir ne tikai laba putnu vērošanas vieta, bet dažkārt var redzēt arī kādu roni. Vietu starp abiem moliem sauc par Rīgas jūras vārtiem.

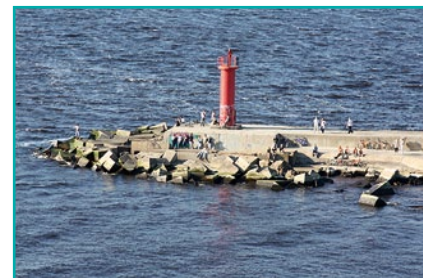
8. Daugavgrīvas bāka

Daugavas pretējā krastā redzamā bāka ir celta 1957. g. koka pagaidu torņa (1945. g.) vietā, jo

iepriekšējo bāku uzspridzināja vācu armija 2. pasaules kara laikā 1944. gadā. Labi redzams arī pretējais 0,9 km garais Daugavgrīvas mols.

9. Dzelzsbetona kuģa vraks

Pretrunīgiem nostāstiem apvītais kuģa vraks atrodas jūrā ~ 0,2 km attālumā no krasta un 1,3 km austrumos no Daugavas ietekas jūrā (redzams no Austrumu mola). Par tā izcelsmi pastāv dažādas versijas. “Mākslīgo salu” iecienījuši jūraskraukļi, tādēļ uz vecā vraka (vairāk nekā pusgadsimtu vecs) izveidojusies liela putnu kolonija.

Austrumu mols no putna lidojuma

Dzelzsbetona kuģa vraks

10. maršruts

MEŽAPARKS UN SARKANDAUGAVA

Maršruts apvieno divas pretstatiem bagātas Rīgas apkaimes – kluso un skujkoku mežu smaržas apņemto Mežaparku un industriālo uzņēmumu ieskauto Sarkandaugavu.

1. Mežaparks

2. Kīšezers

3. Sarkandaugava

4. Kristus Apskaidrošanās pareizticīgo
baznīca un piemineklis

5. Sarkandaugavas parks

6. Latvijas kultūras
muzejs "Dauderi"

7. AS "Aldaris"

8. Daudersala

12 km

Maršruta garums

Sākums/galapunkts

Mangaļu dzelzceļa stacija. Apļveida maršruts.

Grūtības pakāpe

Viegls.

Maršruta gaita

Mangaļu dzelzceļa stacija – Lēdurgas iela – Mores iela – Ostas iela – Atpūtas aleja – Janševska prospekts – Meža prospekts – Tiltas iela – Sarkandaugavas iela – Ceļinieku iela – Sliežu iela – Zāģeru iela (t.sk. "Dauderi") – Tvaika iela – Gaujienas iela – Aldara parks un tornis – Sliežu iela – Tvaika iela – Ezeras iela – Lēdurgas iela – Vitrupe iela – Mangaļu dzelzceļa stacija.

Kā izbraukt?

Maršruta daļa cauri Mežaparkam iet pa ielām vai ietvēm, pa kurām ir ierobežota vai aizliegta autotransporta kustība. Tālāko daļu līdz Tvaika un Sliežu ielu krustojumam var izbraukt pa gājēju ietvēm. Tvaika ielas posmam no Sliežu līdz Ezeras ielai (~ 0,8 km) nav ietves. Šeit ir jābrauc uzmanīgi un jāturas tuvu ceļa labai malai. Ja tuvojas "fūre" (atļautais braukšanas ātrums 50 km/h), braucējs drošības nolūkos var pagaidīt uz nomaies. Tālāk līdz dzelzceļa stacijai atkal var braukt pa ietvi.

Alternatīvas

Šo var apvienot vai kombinēt ar 9. maršrutu. Braucējiem ar mazāku pieredzi vai ar maziem bērniem ieteicams izbraukt tikai Mežaparka daļu.

Der zināt!

Dzelzceļu un Viestura prospektu šķērsojiet uzmanīgi tikai šim mērķim paredzētās vietās! Uz gājēju ietvēm un sabiedriskā transporta pieturām, bērnu spēļu laukumiem un Tvaika ielā (iepriekš minētie 0,8 km) ir jāievēro drošas braukšanas prakse.

Paugurknābja gulbji un meža pīles Kīšezera krastā

Norādes Mežaparkā

Sarkandaugavas dzīvojamais rajons

Latvijas kultūras muzejs "Dauderi"

VĒRTS REDZĒT!

1. Mežaparks

Unikāls pilsētbūvniecības un plānošanas piemineklis – viens no pirmajiem šāda veida “dārzu pilsētas” piemēriem Eiropā, kura pirmsākumi meklējami 19. – 20. gs. mijā. Mežaparks ir pārdomāti plānots privātmāju – villu (jūgendstils, funkcionālisms) un rekreācijas apvidus Ķīšezera rietumu krastā, ko lieliski papildina gan 1912. g. atklātais Rīgas Zooloģiskais dārzs, gan 1955. g. uzceltā Mežaparka lielā estrāde. Mežaparka neapdzīvoto daļu (2 x 3 km liels priežu mežu masīvs) caurvij blīvs celiņu un asfaltētu ietvju tīkls.

2. Ķīšezers

Rīgas lielākais ezers, ap kuru atrodas vairākas Rīgas apkaimes. Ezera izcelsme ir saistāma ar Litorīnas jūras periodu (pirms ~ 4500 – 7500 gadiem), kura laikā ezers bija sekls jūras līcis.

3. Sarkandaugava

Līdz Sarkandaugavai var nokļūt pa Ganību dambi, pa kuru viduslaiku Rīgas iedzīvotāji dzina lopus uz pilsētas ganībām. Aiz tām vēl mūsdienās izsekojams aizaugošs grāvis – Sarkandaugava – atliekas no kādreizējās Daugavas attekas. Līdz 18. – 19. gs. mijai šejienes iedzīvotāju galvenā nodarbošanās bija saistīta ar ūdeņiem (zvejnieki, pārcēlāji, loči). Daudzo rūpniecisko uzņēmumu attīstība bija iemesls, kādēļ mainījās arī sākotnējais cilvēku nodarbošanās un dzīvesveids. Arī mūsdienās Sarkandaugava, kā neatņemama Rīgas sastāvdaļa, pārsteidz gan ar savu industriālo vidi, gan ar veco (t.sk. koka) apbūvi, kuras daudzi nami ir saglabājušies no 19. gs. otrās puses un 19. – 20. gs. mijas.

4. Kristus Apskaidrošanās pareizticīgo baznīca un piemineklis

Baznīcas celtniecības jautājumus risināja turpat pusgadsimta garumā, līdz 1890. g. iesvētīja no koka celto dievnamu tagadējā Tīlta ielas un Viestura prospekta krustojumā. Iepretim baznīcai atrodas 2005. g. uzstādītais piemineklis (autore Solveiga Vasiljeva) nometnes “Rīga – Kaiserwald” ieslodzītajiem ebreju gūstekņiem. Koncentrācijas nometne šeit atradās laikā no 1943. – 1944. g. un bija viena no lielākajām Latvijā.

5. Sarkandaugavas parks

Parks atrodas starp Sarkandaugavas un Ceļinieku ielām. Tā ir daļa no kādreizējās skansts, ko uzbūvēja Ziemeļu kara laikā, kad Rīga piedzīvoja astoņus mēnešus ilgo aplenkumu (1709-1710). Te slejas 1878. g. neogotikas stilā celtās Rīgas Svētās Trīsvienības evaņģēliski luteriskās baznīcas (arhitekts J. D. Felsko) stāvs.

6. Latvijas kultūras muzejs “Dauderi”

No sarkanajiem ķieģeļiem celto eklektisma stila ēku būvēja 1898. g. kā blakus esošās alus darītavas īpašnieka dzīvojamo māju. Blakus tai uzsāka parka (tagadējais Aldara parks) izveidi, kurā bija diķis un mākslīgas pilsdrupas – t.s. Aldara tornis (saglabājušies līdz mūsdienām) augstas kāpas virsotnē. Parka labiekārtošanas darbus vadīja Rīgas pilsētas galvenais dārzu arhitekts Georgs Frīdrihs Ferdinands Kūfalts (1853-1938). 1937. g. skaistā ēka kļuva par Latvijas Valsts prezidenta Kārļa Ulmaņa (1877-1942) vasaras rezidenci. 1989. g. te izveidoja kultūras muzeju “Dauderi”, kur var apskatīt latviešu trimdinieka Gaida Graudiņa savākto monētu, ordeņu, medaļu, goda zīmju, armijas, tautas tērpu u.c. priekšmetu kolekciju.

Rīgas Sv. Trīsvienības evaņģēliski luteriskā baznīca

“Aldara” tornis

Latvijas kultūras muzejs “Dauderi”

“Aldara” rūpnīcas korpusi

7. AS “Aldaris”

Starp Zāgeru, Tvaika un Gaujienas ielām ir redzami tagadējās AS “Aldaris” ēkas. Šis ir viens no retajiem Rīgas industriālajiem uzņēmumiem, kas salīdzinoši maz mainījis savu ārējo izskatu (dominē neogotikas stils). Uzņēmuma apbūves kopskats vislabāk ir redzams no Tvaika ielas puses. Alus darītavas pirmsākumi meklējami 1865. gadā, kad Bavārijas aldaris Johaness Dauders dibina pirmo alus

darītavu – “Waldschlößchen” (tulkojumā no vācu valodas – Meža pils). Mūsdienās AS “Aldaris” sevi pozicionē kā vienu no lielākajiem pasaules alus darītājiem.

8. Daudersala

No Tvaika ielas (Daugavas senkrasts) labi redzama nedaudz zemākās Daudersalas (kādreiz Daugavas sala, tagad – pussala) industriālā ainava.

JUGLA, JUGLAS MEŽS

Bez šī maršruta un tajā esošo objektu iepazīšanas nav iedomājama Rīgas austrumdaļas izziņa. Tas ved pa esošo un bijušo muižu vietām.

1. Jugla

2. Strazdumuiža

3. Grāvenheides muižas vieta

4. Juglas ezers

5. Juglas zvēraudzētavas ciemats

6. Zēlūstes muižas komplekss

7. Juglas mežs

15 km

Maršruta garums

Sākums/galapunkts

Juglas dzelzceļa stacija.

Grūtības pakāpe

Viegls.

Maršruta gaita

Juglas dzelzceļa stacija – Salamandras iela – Baltežera iela – Brīvības iela – Juglas iela – gar Strazdumuižas parku – Pāles iela – Strazdumuižas parks – Juglas iela – Ūdeļu iela – Lorupes iela – Mazā Juglas iela – Ezerkrasti – Juglas mežs – Bīķernieku/Juglas ielas krustojums – Juglas iela – Murjāņu iela – Silciema iela – Brīvības iela – Baltežera iela – Salamandras iela – Juglas dzelzceļa stacija.

Kā izbraukt?

Juglas mikrorajonā var braukt pa gājēju un parku celiņiem. Ūdeļu un Mazās Juglas ielā būs jāpārvietojas pa ielas braucamo daļu, taču tās ir autotransporta ziņā maz noslogotas ielas. Juglas mežā ir g.k. meža takas. Juglas ielu visā tās garumā var braukt pa gājēju ietvi.

Alternatīvas

Šo var apvienot vai kombinēt ar 12. maršrutu.

Der zināt!

Juglas mežā noderēs GPS. Bīķernieku ielai Juglas meža teritorijā nav ietve un tā nav piemērota velobraukšanai, tādēļ no meža ir jāizbrauc Bīķernieku un Juglas ielas (lieliska ietve) krustojuma tuvumā.

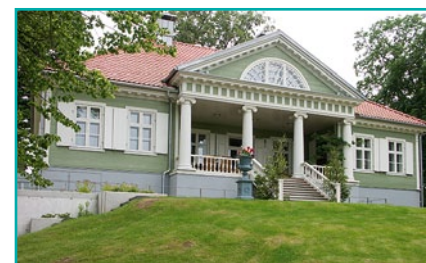
Strazdumuižas vecākā ēka

Bijusī Garanskas ādas fabrikas ēka un dižozols

Juglas ezers rudenīgā noskaņā

Zēlūstes muižas dzīvojamā māja 2007. gads

VĒRTS REDZĒT!

1. Jugla

Juglu, kas izvietojusies Juglas ezera krastos, dēvē par Rīgas vārtiem, kas tādi (gan dabiski šķēršļi, gan cilvēka radīti) ir bijuši jau kopš 13. gs. Juglas vietvārda rašanos skaidro ar tā lībisko izcelsmi (*jog* – upe). Sākot ar 18. gs., ezermalā parādās Rīgas bagāto namnieku izpriecu un atpūtas muižiņas, bet 19. gs. izveidojas vairāki tam laikam nozīmīgi industriālie uzņēmumi – cukura, papīra, sērkociņu, linu audumu, kokvilnas ķīmisko vielu fabrika u.c. Rūpnieciskās ražošanas tradīcijas turpinās arī padomju laikos (tekstilrūpniecība, papīra ražošana, zvēraudzētava). 20. gs. 50. – 60. gados šeit “ienāk” daudzstāvu dzīvojamo ēku mikrorajoni, veidojot dažādu laiku arhitektūras “miksli”.

2. Strazdumuiža

Strazdumuiža pirmoreiz rakstos minēta jau 16. gs. Pāles ielas galā pie Juglas ezera ir apskatāma Strazdumuižas dzīvojamā ēka, ko cēla 1853. g. Rīgas tekstilrūpnieka viens no trijiem dēliem – Nikolajs Andrejs Pihlavs (1822-1887). Klasicisma stilā veidotā greznā ēka bija izslavēta plašākā apkaimē. No 19. gs. otrās puses Pihlavu dzimta iesaistījās neredzīgo laikabiedru atbalstīšanā, un šīs tradīcijas Strazdumuižā ir saglabājušās līdz mūsdienām, jo ēkā atrodas neredzīgo bibliotēka. Diemžēl kādreizējā ēkas greznība mūsdienās ir zudusi. To ietver parks, kurā aug vairāki dižkoki. Strazdumuižas vecākā ēka (1770. g.) atrodas nepilnu puskilometru dienvidrietumos – nelielā parkā iepretim Juglas ielai. Tā daudzkārt pārbūvēta, pielietojot baroka, neobaroka un neoklasicisma stilu. Arī šajā parkā redzami vairāki dižkoki. Strazdumuižas komplekss ar parku ir. Ēku teritorija apskatāma no ārpuses.

3. Grāvenheides muižas vieta

Ūdeļu ielas galā pie Juglas ezera ir redzama neliela “zaļa saliņa” ar veciem ozoliem. Šo vietu ir vērts gan pieminēt, gan apmeklēt, jo tieši te (nav saglabājies) atradies skaistais 18. gs. baroka stilā celtais Grāvenheides muižas komplekss. Tajā savulaik uzturējies vācu dzejnieks un filozofs Johans Gotfrīds Herders (1744-1803). Turpat redzamas arī vecās “Garanskas” ādu fabrikas ēkas.

4. Juglas ezers

Tāpat kā Ķīsezers – bijusī Litorīnas jūras lagūna. Otrs lielākais Rīgas ezers. Tajā ietek Jugla, kas to savieno ar Ķīsezeru. Dažādu rūpniecības uzņēmumu, ārstniecības iestāžu un dzīvojamo mikrorajonu blīvums, kā arī cilvēka saimnieciskā darbība ir bijusi (un ir) par iemeslu tam, ka notekūdeņu rezultātā ezers turpina strauji aizaugt. Neskatoties uz to, ezeram ir liela nozīme kā apkārtnes iedzīvotāju atpūtas vietai (peldes, sauļošanās, makšķerēšana, dažādi ūdenssporta veidi u.c.). Iepretim Zēlustes muižai ezerā redzama mazā Sudrabsaliņa – sens pilskalns.

5. Juglas zvēraudzētavas ciemats

Izvietojies starp Mazo Juglas ielu un Juglas ezeru. Tās ir atmiņas no kādreizējās Juglas ūdeļu audzētavas, kas te darbojās padomju laikā.

6. Zēlustes muižas komplekss

Pretstatā daudz citu Latvijas muižu ēku bēdīgajam liktenim – šis ir izcils piemērs, kā mūsdienu pilsētvidē var atjaunot vecu muižu, kas vēl nesen atradās uz iznīkuma robežas. Zēlustes muižiņas nosaukums (saukta arī par Šepmuižu) cēlies no vācu valodas (*Seelust* – izpriecas pie ezera). Tas arī

7. Juglas mežs

atspoguļo galveno muižas izmantošanas nolūku. Dzīvojamā ēka Mazās Juglas ielā 43. celta 19. gs. pirmajā pusē kā zviedru barona M. Holsta īpašums. Ēka Mazās Juglas ielā 45 ir vecāka – tās pirmsākumi ir meklējami 1763. g. Domājams, ka ēka Mazās Juglas ielā 47 ir celta 19. gs. sākumā. Pēdējās divas ēkas izmantoja kā vasaras mītnes. Muižas teritorija ir norobežots privātipašums. Pie auto stāvlaukuma ir redzams dižozols.

Liels skujkoku mežu masīvs, kura ziemeļdaļai pieguļ Juglas ezers un Juglas zvēraudzētavas ciemats. Tam cauri iet divas nozīmīgas maģistrālās ielas – Biķernieku un Juglas iela. Meža dienviddaļu šķērso Piķurgas upīte, kuras palienēs izveidojušies nelieli mitrāji. Pa Juglas mežu var doties arī garākā izbraucienā ar velosipēdu (noderēs GPS).

Zēlustes muižas dižozols

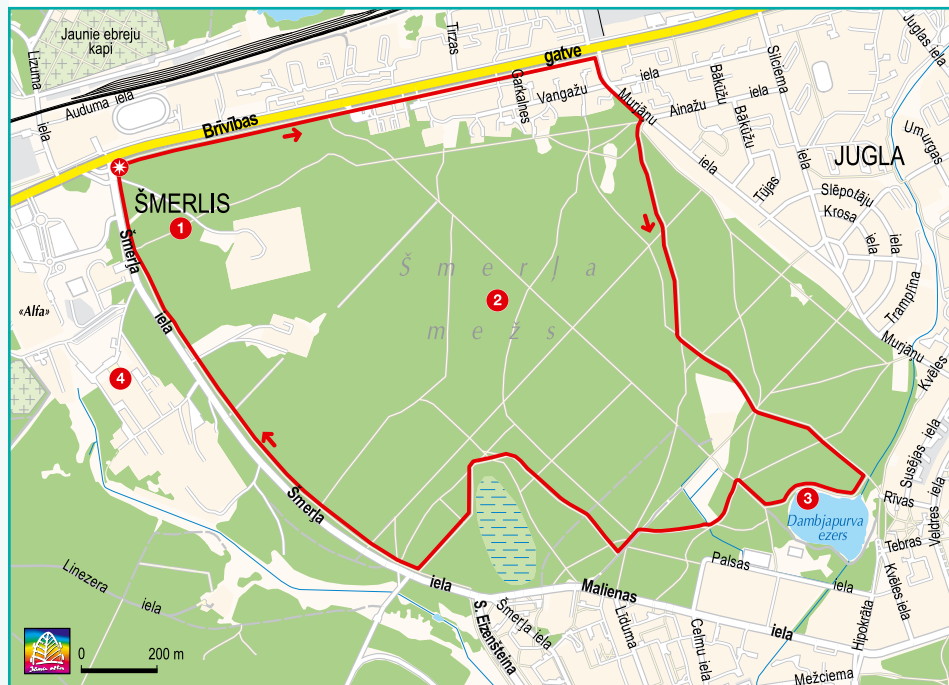

Skats uz Sudrabsaliņu Juglas ezerā

12. maršruts

APKĀRT ŠMERĻA MEŽAM

Šis maršruts būs vairāk piemērots vieglas atpūtas piekritējiem un mierīgiem svētdienas braucējiem.

1. Šmerlis

2. Šmerļa mežs

3. Dambjapurga ezers

4. Rīgas kinostudija

6 km
Maršruta garums

Sākums/galapunkts

Brīvības gatve.
Apļveida maršruts, kuru var sākt jebkurā tā vietā.

Grūtības pakāpe

Viegls.

Maršruta gaita

Brīvības gatve – Murjāņu iela – Šmerļa mežs (līdz Dambjapurga ezeram) – Šmerļa iela – Brīvības gatve.

Kā izbraukt?

Maršruta daļa gar Brīvības ielu iet pa Rīgas centra – Juglas veloceļu. Šmerļa mežu caurvij blīvs taku tīkls. Gar Šmerļa ielu iet gājēju – veloceļš.

Alternatīvas

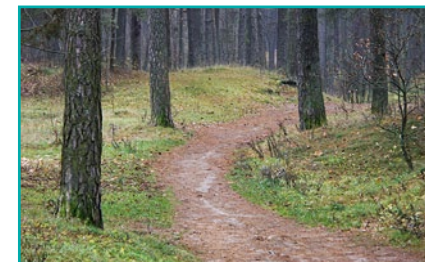
Šo var apvienot vai kombinēt ar 11. maršrutu. To var sākt arī no Juglas dzelzceļa stacijas (+ 1,4 km vienā virzienā).

Der zināt!

Šmerļa mežā orientēšanās nolūkā noderēs GPS.

Rīgas centra – Juglas veloceļš

Šmerļa mežs

Dambjapurga ezers

Džungļu taka

VĒRTS REDZĒT!

1. Šmerlis

Austrumrīgas apkaime, kuras lielāko daļu aizņem Šmerļa mežs un meža masīvs ap Bābeliša ezeru. Tos divās telpiski atšķirīgās daļās sadala Brīvības gatve un Rīgas – Valkas dzelzceļa līnija. Apkaimes attīstību sekmēja līdz Šmerlim (1906. g.) un Juglai (1914. g.) pagarinātā tramvaja līnija. Mežu tuvums bija viens no iemesliem, kādēļ Šmerļa un Teikas tuvumā uzbūvēja daudzas ārstniecības iestādes.

2. Šmerļa mežs

Meža masīvs 1,9 km garumā un 1,3 km platumā starp Juglu, Mežciem un Biķernieku mežu. To caurauž ļoti blīvs taku un mazu meža celiņu tīkls, tādēļ šī ir iecienīta apkārtnes iedzīvotāju pastaigu un velobraukšanas, bet sniegotās ziemās – distanču slēpošanas vieta. Lielāko meža daļu aizņem sausi priežu meži, kas veidojušies uz vēja sapūsta un pēc izmēriem – zemu smilšu kāpu

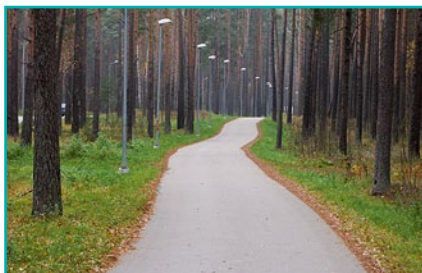
masīva. Atsevišķās – zemākās vietās parādās arī lapu koki. Šmerļa meža austrumu malā atrodas Dambjapurva ezers.

3. Dambjapurva ezers

Neliels meža ieskaits ezeriņš ~ 1,5 ha platībā, kura lielākais dziļums ir 3,1 m. Vietējie iedzīvotāji to iecienījuši kā atpūtas un peldvietu. 2007. g. Rīgas dome ezera apkārtnē izveidoja Džungļu taku – ar dažādiem šķēršļiem apriktu šķēršļu joslu.

4. Rīgas kinostudija

Braucot pa Šmerļa gājēju – veloceļu, Šmerļa ielas rietumu pusē ir redzama Rīgas kinostudija – viena no vecākajām Ziemeļaustrumeiropā, kas dibināta 1948. g. 1961. g. to pārcēla šobrīd esošajā vietā. Kinostudijā ir uzņemtas > 180 dokumentālās un mākslas filmas.

Ar apgaismojumu apriktais gājēju – veloceļš gar Šmerļa ielu

Šmerļa mežā

Apceļo Rīgu ar divriteni!

13. maršruts

MASKAVAS FORŠTATE

Maskavas forštate ir Rīgas daļa, kas uzskatāmi parāda pilsētas daudzveidīgo kultūrvidi un vēsturi. Šo maršrutu varētu nosaukt arī par dievnamu un parku "tūri".

1. Maskavas forštate

2. Vagonu parks

3. Rīgas Svētā Jāņa Priekšteča
pareizticīgo katedrāle

4. Klusais dārzs

5. Miera dārzs

6. Maskavas iela

7. Rīgas Grebenščikova
vēstniecību lūgšanu nams

8. Maskavas dārzs

9. Ebreju kapi

7,5 km
Maršruta garums

Sākums/galapunkts

Vagonu parka dzelzceļa stacija.

Grūtības pakāpe

Viegl.

Maršruta gaita

Vagonu parka dzelzceļa stacija – Kalna iela – Klusais dārzs – Miera dārzs – Lazdonas iela – Katoļu iela – Maskavas iela – Grebenščikova iela – Krasta iela – Kojusalas iela – Mazā Krasta iela – Maskavas dārzs – Maskavas iela – Dzērvju iela – Ritupes iela – Lubānas iela – Lomonosova iela – Ebreju kapi – Lauvas iela – Vagonu parka dzelzceļa stacija.

Kā izbraukt?

Maršrutu var izbraukt pa gājēju ietvēm un daudzo parku celiņiem.

Alternatīvas

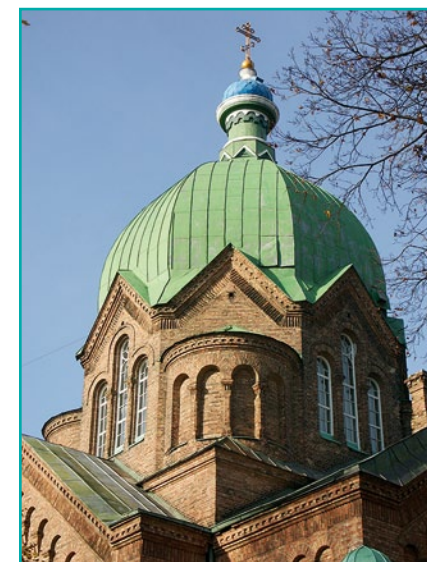
Šo var apvienot vai kombinēt ar 14. maršrutu.

Der zināt!

Vilciena sliekšņi šķērso tikai šim mērķim paredzētās vietās un pa speciāli izveidoto gājēju tiltu! Gājēju ietves darba dienās vietām var būt noslogotas, tādēļ braucienu labāk īstenot nedēļas nogalēs un stundās, kad ir mazāk gājēju. Pie sabiedriskā transporta pieturām un pilsētas parkos ir jāievēro īpaša piesardzība, respektējot citu satiksmes dalībnieku intereses.

Rīgas Sv. Jāņa Priekšteča pareizticīgo katedrāle

Visu Svēto pareizticīgo baznīca

VĒRTS REDZĒT!

1. Maskavas forštate

Daudzu tautību, ticību un kultūru saskares vieta – viena no vecākajām apdzīvotajām vietām – kas veidojās blakus (bet ārpus) Rīgas pilsētas nocietinājumiem. Te jau no 14. gs. notika aktīva tirdzniecība. Tā ir arī teritorija, kas cietusi un daudzkārt degusi, un dedzināta sekojošo karu un cīņu laikā. Un tie ir tikai daži no iemesliem, kādēļ Maskavas forštate ir no citām Rīgas apkaimēm atšķirīga teritorija, kas izpaužas ne tikai tās ārējā veidolā, bet arī sajūtās, kas pārņem, ceļojot pa to. Maskavas forstatē līdz mūsdienām ir saglabājusies 19. gs. mazstāvu (t.sk. koka) apbūve, daudzas “zaļās teritorijas” un iespaidīgi dievnami.

2. Vagonu parks

Nākamā pietura aiz Rīgas dzelzceļa stacijas ar ļoti sazarotu sliežu ceļu, tādēļ pretējās pusēs esošās stacijas ēkas un peronus savieno garš gājēju tilts.

3. Rīgas Svētā Jāņa Priekšteča pareizticīgo katedrāle

Atrodas Ivana kapu dienviddaļā pie Kalna ielas. Iespaidīgais un skaistais dievnams tapis laikā no 1911. līdz 1926. g., un tā mecenāts bija Rīgas porcelāna un fajansa fabrikas īpašnieks Sidors Kuzņecovs. Baznīca ievērojama ar savu fresku “Svētā trīsvienība” (autors J. Rikovskis).

4. Klusais dārzs

Kādreizējo Kijevas parku (1990. g. to pārdēvē par Kluso dārzu) izveidoja 1960. g. Visu svēto kapsētas vietā. Parka rietumdaļā slejas koku ieskautā Rīgas Visu Svēto pareizticīgo baznīca. Tagadējo no sarkanajiem ķieģeļiem celto baznīcu būvēja ilgākā laika posmā – 19. gs. otrajā pusē un beigās iepriekšējās koka ēkas vietā. Blakus baznīcai

atrodas 1936. g. uzstādītais pieminēklis 1. pasaules karā kritušajiem. Klusajā dārzā apskatāmi vairāki citi pieminēkli. Viens no tiem veltīts Afganistānā kritušajiem Latvijas dēliem.

5. Miera dārzs

No Klusā dārza Miera parku atdala Jēkabpils iela. Miera dārza projekta autors ir jau iepriekš pieminētais G. F. F. Kūfals. Parku ierīkoja 1908. g. trūcīgo pilsētas iedzīvotāju kapu (18. – 19. gs.) vietā. Dārza rietumu malā slejas Rīgas Svētā Franciska Romas katoļu baznīca. Dievnams tapa (neogotikas stilā) laikā no 1889. līdz 1991. g.

6. Maskavas iela

Gara iela, kas sākas pie 13. Janvāra ielas un beidzas pie Rīgas HES, šķērsojot Rīgu (t.sk. Maskavas forštati) visā tās dienvidaustrumu daļā. Savu nosaukumu tā ieguva 1859. g. Iela veidojusies bijušā Jāņa dambja vietā, ko uzcēla 1660. g., lai novērstu Maskavas priekšpilsētas applūšanu Daugavas palos.

7. Rīgas Grebenščikova vecticībnieku lūgšanu nams

Kaut arī pirmais lūgšanu nams (koka šķūnis) šeit atradies 18. gs. otrajā pusē, vēlāk tapusi ķieģeļu ēka ir daudzkārt pārbūvēta, to ceļot un paplašinot 19. gs. Mūsdienās esošajam namam ir tornis – bizantiešu arhitektūras formas ar apzeltītu šīpolveida kupolu, kas redzams pa lielu gabalu. Grebenščikova vecticībnieku draudze (~ 25 000) šobrīd ir lielākā pasaulē, kas rūpīgi kopj savas senās tradīcijas.

8. Maskavas dārzs

Dārza veidošanu uzsāka 1937. g. (tolaik – Latgales dārzs) bijušās dārzniecības vietā. Pēc 2. pasaules

Rīgas Sv. Franciska Romas katoļu baznīca

Dzelzceļa stacija “Vagonu parks”

Rīgas Grebenščikova vecticībnieku lūgšanu nams

Sienas dekorējums uz Aviācijas institūta fasādes

Pieminēklis Ebreju kapos

kara to pārdēvēja par Maskavas dārzu. Sešdesmito gadu vidū tā dienviddaļā uzbūvēja tam laikam moderno Sporta manēžu (tagad Rīgas nacionālā sporta manēža), kurā varēja vienlaikus uzturēties līdz 5000 skatītāji. Parkā novietots akmens, kas vēsta, ka šajā vietā Maskavas un Rīgas draudzības vārdā tiks atjaunots Maskavas parks.

9. Ebreju kapi

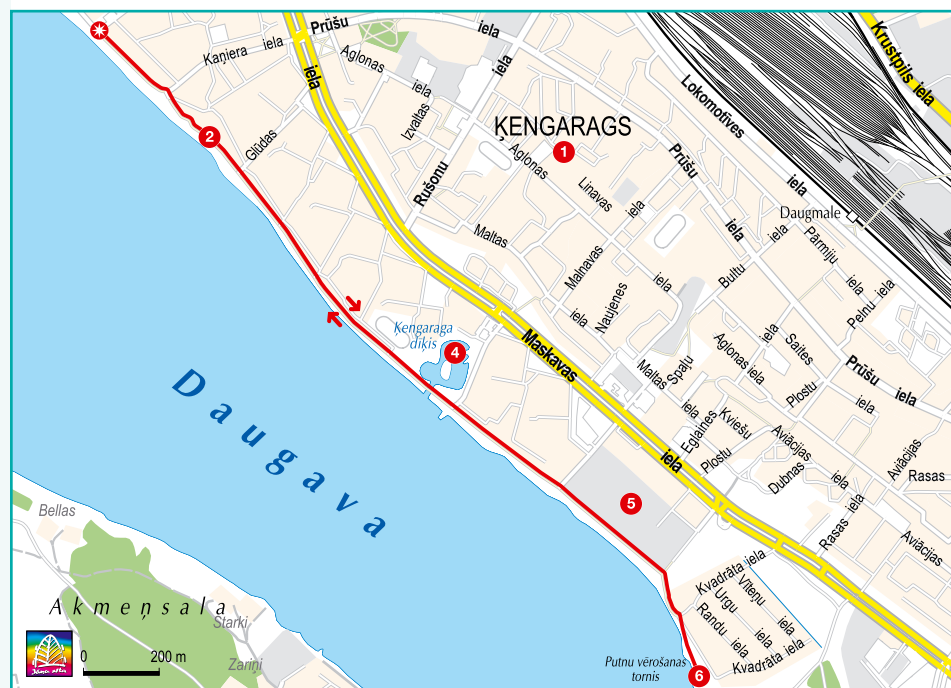
Vecā ebreju kapsēta, kas šeit pastāvēja no

1725. g. līdz 20. gs. trīsdesmitajiem gadiem. 2. pasaules kara laikā (1941. g.) vācu karaspēks šo vietu iekļāva geto teritorijā, kas tapa par masu slepkavību upuru kapiem. Padomju laikā šeit izveidoja Komunistisko brigāžu parku. 1994. g. tika izbūvētas kāpnes (vēsturiskā ieeja) un uzstādīts piemiņas akmens, kā arī plāksne ar īsu vietas vēstures aprakstu. 2007. g. Lomonosova un Ebreju ielas stūrī novietoja vēl vienu vēsturisku piemiņas akmeni.

14. maršruts

ĶENGARAGA PROMENĀDE

Kaut arī ļoti viegls, šis ir viens no ainaviskākajiem Rīgas velomaršrutiem ar lieliskām skatu vietām uz mūsu *Likteņupi*. Vai zinājāt, ka Daugavas krastā ir uzcelts putnu vērošanas tornis?

1. Ķengarags

3. Enkurklučī

5. Rūpnīca "Sarkanais kvadrāts"

2. Ķengaraga promenāde

4. Ķengaraga (Elles) diķis

6. Putnu vērošanas tornis

2,5 km

Maršruta garums (vienā virzienā)

Sākums/galapunkts

Austuves un Ķengaraga ielas krustojums / Kvadrāta iela.

Grūtības pakāpe

Viegls.

Maršruta gaita

Austuves un Ķengaraga ielas krustojums – Ķengaraga promenāde – Kvadrāta iela. Šis nav apļveida maršruts, tādēļ braucējs var pa to pašu ceļu atgriezties starta punktā vai apvienot šo ar kādu citu maršrutu.

Kā izbraukt?

Maršruta visā garumā ir izveidots jauns gājēju – veloceļš.

Alternatīvas

Šo var apvienot vai kombinēt ar 13. maršrutu. Maršrutu var sākt no Daugmales dzelzceļa stacijas (+ 1,8 km vienā virzienā).

Der zināt!

Ķengaraga promenāde (puse no brauktuves) ir arī gājēju celiņš, tādēļ velobraucējam ir jāievēro piesardzība, jo ne visi gājēji respektē/atpazīst veloceļu.

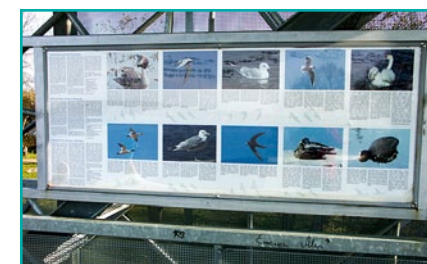
"Velosipēds"

Skats uz Ķengaraga diķi un Ķengaraga daudzstāvu dzīvojamām ēkām

Ķengaraga promenāde un tilts pāri Ķengaraga diķim

Sugu apraksti putnu vērošanas tornī

VĒRTS REDZĒT!

1. Ķengarags

Ķengaraga kā apdzīvotas vietas vēsture rakstos pieminēta 1208. g., kad Zobenbrāļu ordenis šeit (bijušās Kuzņecova porcelāna un fajansa rūpnīcas vietā, ko dibināja 1841. g.) uzcēla Bertolda dzirnavas un cietoksni (nav saglabājušies). Vēlāko gadsimtu laikā Ķengaraga iedzīvotājus un to īpašumus nav saudzējuši kari, mēris, plūdi u.c. ligas. Sākot ar 19. gs. Ķengaragā izveidojas daudzi rūpnieciskie uzņēmumi, bet pēc 20. gs. 60. gadiem (daudzstāvu namu masīvu izbūve) tas kļūst par tipisku rīdzinieku "guļamrajonu".

2. Ķengaraga promenāde

Daugavas labā krasta rekonstrukcijas un labiekārtošanas darbu gaitā (2010-2011) ir tapusi trīs kilometrus gara promenāde (vienīgais šāda veida objekts Rīgā, Daugavas krastos), kas ir ļoti populāra apkaimes iedzīvotāju pastaigu vieta. Godinot šo notikumu, tās malā uzstādīts vides dizaina objekts – "Velosipēds".

3. Enkurkluči

Daugavas krastā, iepretim Ķengaraga promenādei, un tālāk vietumis ir redzami senie enkurkluči, kurus plostnieki izmantoja plostu nostiprināšanai. Tie ir interesanti un līdz šim nepilnīgi apzināti vēstures liecinieki.

4. Ķengaraga (Elles) diķis

Agrākos laikos (bijis iezīmēts jau zviedru kartēs) saukts arī par Elles diķi. Skaidrojumi par diķa izcelsmi ir atšķirīgi: karsta kritene, senas raktuves (māls, dolomīts) vai abi kopā. Diķis ir vēsturiska vieta, jo gar to gājis senais Rīgas – Daugavpils ceļš. Diķi ar Daugavu savieno neliela caurteka, kurai pāri uzcelts jauks tiltiņš.

5. Rūpnīca "Sarkanais kvadrāts"

Rūpnīcas pirmsākumi ir meklējami 1924. g. To cēla skaistā vietā – Daugavas labajā krastā bijušās Blieķu muižīņas teritorijā (nav saglabājusies). Līdz 2. pasaules karam "Kvadrāts" ražoja gumijas apavus, velosipēdu riepas un kameras, kā arī citus gumijas izstrādājumus, bet pēc kara ("Sarkanais kvadrāts") – gumijas apavus un tehniskos izstrādājumus no gumijas. Uzņēmumu likvidē 1999. gadā. Tā korpusi ir labi saskatāmi no Ķengaraga promenādes, kur pie sētas (apgleznojuši bērni) ir izveidotas atpūtas vietas.

6. Putnu vērošanas tornis

Trīs stāvus augstais metāla konstrukcijas tornis uzcelts Daugavas krastā – Ķengaraga promenādes beigās iepretim Kvadrāta ielai. Tas tapis kā Ķengaraga promenādes sastāvdaļa. Tornī izvietoti stendi ar putnu attēliem un aprakstiem, kas palīdzēs noteikt Daugavas krastos redzamās putnu sugas.

Putnu vērošanas tornis

"Sarkanais kvadrāts"

Atpūtas vieta pie "Sarkanā kvadrāta"

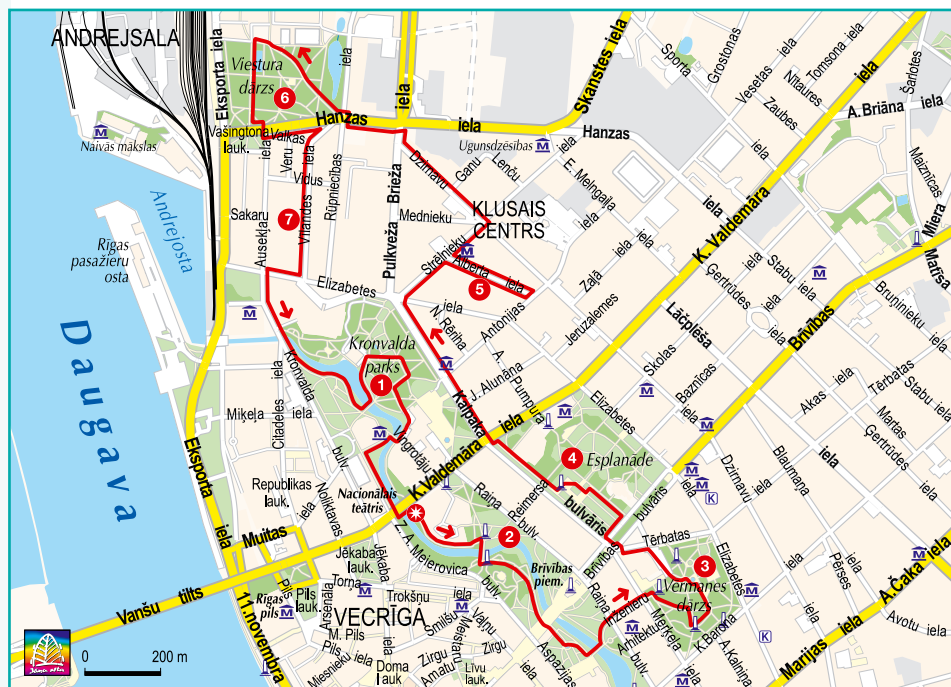

Skats uz Daugavu no Ķengaraga promenādes

15. maršruts

RĪGAS CENTRA PARKI UN JŪGENDSTILS

Ja runā par Rīgas simboliem, tad noteikti ir jāpiemin vismaz divi. Rīga, jūgendstila pērle, un Rīga, parku un dārzu pilsēta. Šajā maršrutā apvienotas abas vērtības.

1. Kronvalda parks	4. Esplanāde	6. Viestura dārzs
2. Kanālmalas apstādījumi	5. Alberta iela	7. Vilandes iela
3. Vērmanes dārzs		

7 km
Maršruta garums

Sākums/galapunkts

Tilts pāri Pilsētas kanālam pie Krišjāņa Valdemāra ielas.

Grūtības pakāpe

Viegls.

Maršruta gaita

Tilts pāri Pilsētas kanālam pie K. Valdemāra ielas – ietve gar Pilsētas kanālu – Latvijas Nacionālā opera – Inženieru iela – Vērmanes dārzs – Esplanāde – Kalpaka bulvāris – Strēlnieku iela – Alberta iela – Strēlnieku iela – Dzirnau iela – Hanzas iela – Viestura dārzs – Valkas iela – Vilandes iela – Elizabetes iela – Kronvalda bulvāris – Kronvalda parks – K. Valdemāra iela.

Kā izbraukt?

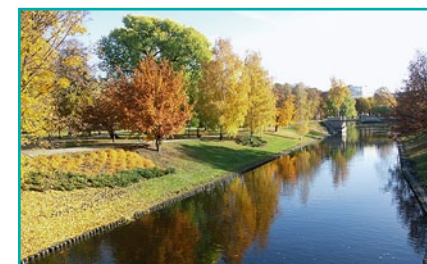
Maršrutu visā garumā var izbraukt pa ietvēm un parku celiņiem.

Alternatīvas

Maršrutu var sākt no Rīgas dzelzceļa stacijas (+ 0,5 km vienā virzienā).

Der zināt!

Šo maršrutu labāk braukt agrās vasaras rīta stundās vai brīvdienās, kad pilsētas ielās ir mazāk cilvēku. Parkos ir jāievēro piesardzība, jo šeit ir daudz atpūtnieku, ģimenes ar bērniem. Pirms maršruta ir vērts iepazīties ar papildus literatūru, jo Rīgas “zaļajā rotā” var iepazīt ne tikai kultūrvēsturiskās vērtības un pieminekļus (ļoti liela koncentrācija), bet arī tajos esošās koku un krūmu sugas, dižkokus, introducētus kokus un ar parku tapšanas interesanto vēsturi saistītos objektus.

Kanālmalas apstādījumi

Pie Brīvības pieminekļa

V. Ostvalda piemineklis

VĒRTS REDZĒT!

1. Kronvalda parks

Koku un krūmu taksonu daudzveidības ziņā – otrs bagātākais Rīgas parks. Kronvalda parka (sākotnēji – Strēlnieku dārzs) izveidi uzsāka Vācu strēlnieku apvienība 19. gs. otrajā pusē pēc pilsētas vaļņu norakšanas. Parka lielākās būves ir Pasaules tirdzniecības centrs, tagadējais Kongresu nams (1982. g.), LU Bioloģijas fakultāte, Latvijas nacionālais teātris (dibināts 1919. g., ēka –) un bijušais "Piena restorāns" (vēlāk kafējnīca "Ainava", tagad – Rīgas brīvostas pārvalde). Parkā ir vairāki pieminekļi un piemiņas zīmes: rakstniekiem Sudrabu Edžum un Andrejam Upītim, gleznotājam un publicistam Ernestam Brastiņam, pirmajam latviešu teātrim, krievu dzejniekam Aleksandram Puškinam. Te uzstādīts Berlīnes mūra fragments. Kronvalda parks ir Kanālmalas apstādījumu daļa.

2. Kanālmalas apstādījumi

Dendroloģiskajā ziņā – bagātākais Rīgas parks. Tas tapis turpat simts gadu ilgā laikā pēc pilsētas vaļņu nojaukšanas 1856. g. un izvietojies Pilsētas kanāla – kādreizējā Rīgas aizsarggrāvja abos krastos. Šeit atrodas vairāki izcili kultūras un vēstures pieminekļi: Latvijas neatkarības simbols – Brīvības piemineklis (atklāts 1935. g., arhitekts Kārlis Zāle), Latvijas Nacionālā opera (ēka celta klasicisma stilā 1860. – 1863. g., arhitekts Ludvigs Bonštets), Bastejkalns, kas uzbūvēts no nojaukto aizsargvaļņu materiāla. Otrpus Raiņa bulvārim atrodas Latvijas Universitātes centrālā ēka. Kanālmalas apstādījumos ir vairāk nekā divi desmiti dažādu pieminekļu un piemiņas zīmju. Iepretim LU ēkai aug Latvijas resnākais divdaivu ginks *Ginkgo biloba* – koku suga, kas ir dinozauru laikabiedrs.

3. Vērmanes dārzs

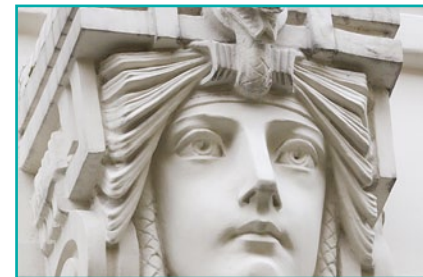
Nākamais vecākais Rīgas parks aiz Viesturdārza (sk. tālāk). Par tā tapšanas laiku var uzskatīt 1817. g. un idejas autori – Annu Ģertrūdi Vērmani (1750. – 1827.), kas pilsētai dāvināja sev piederošo zemes gabalu un dāsnu summu tā labiekārtošanai. Parkā apskatāmi daudzi pieminekļi un piemiņas zīmes: A. Ģ. Vērmanei, latviešu dainu tēvam Krišjānim Baronam, tautas apgaismotājam Garlibam Merķelim, šahistam Mihailam Tālam, ķīmiķim Vilhelmam Ostvaldam, māksliniekam Kārlim Padegam, Vidzemes un Kurzemes ģenerālgubernatoram Filipo de Pauluči. Parka centrā atrodas skaista strūklaka (tagad kopija), kas sākotnēji tikusi izgatavota Berlīnē 1869. gadā.

4. Esplanāde

Atrodas vietā, kur viduslaikos slējās 18. gs. 70. gados noraktais Kubes kalns. Tagad redzamā parka aprīse tapušas pirms ~ 60 gadiem. Parkā iepretim Brīvības bulvārim slejas Kristus Piedzimšanas pareizticīgo katedrāle (neobizantiešu stilā projektētā ēka uzcelta 1876. – 1884. g.), kurai 2011. g. uzsākti kupolu apzeltīšanas darbi, starp Kalpaka bulvāri un K. Valdemāra ielu – Latvijas Mākslas akadēmija (dibināta 1919. g., atrodas 20. gs. sākumā neogotikas stilā celtajā Biržas komercskolas ēkā), iepretim K. Valdemāra ielai – Latvijas Nacionālais mākslas muzejs, kas ir lielākais šāda veida muzejs Latvijā (ēka celta 1903. – 1905. g. historisma stilā). Esplanādē apskatāmi dzejniekam un dramaturgam Jānim Rainim, gleznotājam Jānim Rozentālam, pirmās Latvijas armijas karaspēka vienības komandierim Oskaram Kalpakam un Krievijas impērijas karavadonim Mihaelam Barklajam de Tolli veltītie pieminekļi.

Kristus Piedzimšanas pareizticīgo katedrāle

Alberta ielas ēkas fasādes arhitektoniskais elements

Latvijas Nacionālā opera

Strēlnieku ielā

5. Alberta iela

Rīgas un Eiropas jūgendstila pērle. Ēkas Alberta ielā (īres nami) tapušas g.k. laikā no 1901. – 1908. g. (dažādi arhitekti). To ielas fasādes izceļas ar lielu dekoratīvo elementu bagātību un daudzveidību. Alberta iela ir viens no populārākajiem pilsētas tūrisma objektiem.

latviešu dziesmu svētki. Šī vēsturiskā notikuma atcerei, parkā izveidoja memoriālo ansambli ar latviešu komponistu bareljefiem. Iepretim Hanzas ielai apskatāma Aleksandra arka, ko šeit pārvietoja 1936. g. Tā tapusi 1817. g. kā piemineklis Krievijas impērijai, kuras armija uzvarēja cīņā pret Napoleonu.

6. Viestura dārzs

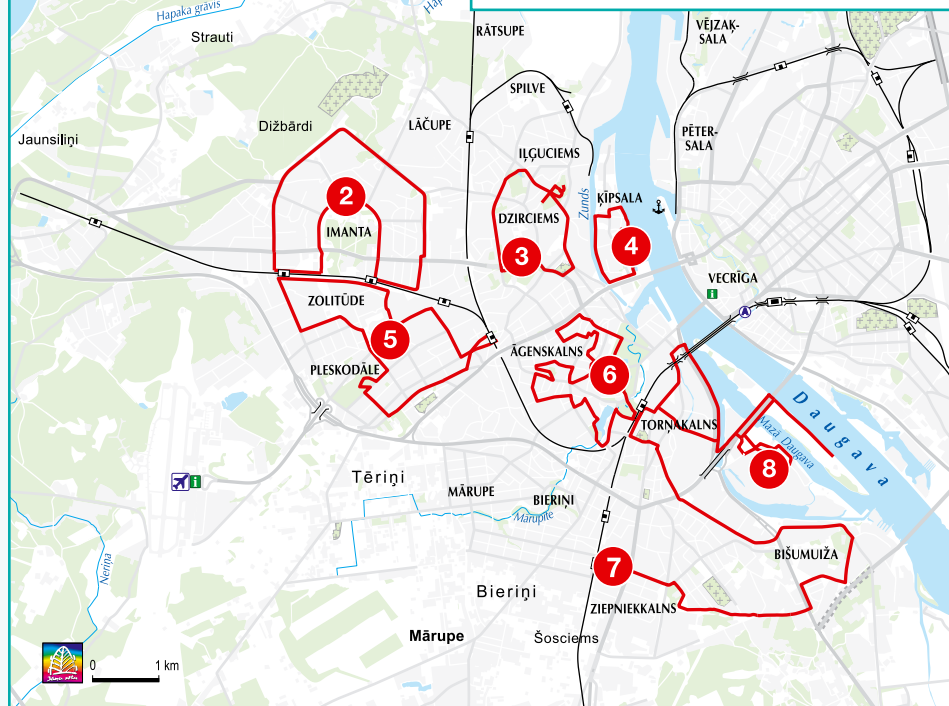
Vecākais Rīgas parks (pirmsākumi meklējami 1721. g.), kura izveidē piedalījās Krievijas cars Pēteris I (1672-1725). 18. – 19. gs. mijā tas ieguva Ķeizardārza nosaukumu. Dziesmu svētku tradīcija Viesturdārzā aizsākās jau 1861. g., kad šeit notika Baltijas, bet 1873. g. – pirmie Vispārējie

7. Vilandes iela

Arhitektoniskā ziņā ļoti interesanta Rīgas iela. Tās ēkas (īres nami) nr. 4., 10., 14. un 16. (visas -) ir tapušas laikā no 1908. – 1910. g. (arhitekts Konstantīns Pēkšēns) un celtas jūgendstila vai nacionālā romantisma stilā. Tajās atrodas dažādu valstu vēstniecības, iestādes un ofisi.

15 VELOMARŠRUTU PĀRSKATA KARTE

1. Daugavgrīvas sala
2. Imanta un Annīmuiža
3. Dzirciems, Nordeķi un Ilģuciems
4. Ķīpsala
5. Zasulauks, Zolitūde, Šampēteris, Pleskodāle
6. Torņakalns un Āgenskalns
7. Atgāzene, Ziepiņkalns un Bišumuiža
8. Lucavsala un Zaķusala
9. Mangaļu pussala
10. Mežaparks un Sarkandaugava
11. Jugla, Juglas mežs
12. Apkārt Šmerļa mežam
13. Maskavas forštate
14. Ķengaraga promenāde
15. Rīgas centra parki un jūgendstils

ZAĻIE PADOMI

Zaļie padomi ir ieteikumi, kādā veidā ir jāpārvietojas ar divriteni, lai tas būtu saudzīgi gan pret dabu un kultūrvidi, gan pārējiem satiksmes dalībniekiem, kā arī pašam pret savu veselību.

ESI SAUDZĪGS PRET DABAS VIDI

- Ceļojot ar divriteni, Tu esi ne tikai tuvāk dabai, bet arī palidzi saudzēt tās vērtības globālā mērogā. Braukšana ar divriteni uzturēs Tavu sportisko formu un veselību!
- Velosipēds ir dabai un cilvēkvidei draudzīgs pārvietošanās līdzeklis tikai tad, ja tāds ir arī pats šī transporta līdzekļa lietotājs.
- Nebrauc pa jūtīgu zemsedzi – sūnām, kāpām, krastu nogāzēm u.c. nepiemērotām vietām, jo velosipēds atstāj dziļas slīdes, kas neizžudīs daudzu gadu garumā!
- Ja brauciena laikā Tev rodas atkritumi – papīri, maisiņi, PET pudeles u.c., ved tos līdz un izmet atkritumu urnā!
- Ja brauciena laikā dabā redzi šādas zīmes , tad zini, ka tā ir īpaši aizsargājama dabas teritorija (vai dabas piemineklis) vai NATURA 2000 teritorija! Arī Rīgā ir izveidotas vairākas šādas teritorijas (Daugavgrīvas salā un Mangaļu pussalā).
- Braucot ar velosipēdu, Tu ar savām maņām sajutīsi tādas lietas, kādas nepiedzīvosi automašīnas salonā.
- Aiz sevis savāc atkritumus un piknika vietu atstāj tīru!

IESAISTI VELOBRAUKŠANĀ CITUS

- Popularizē aktīvu un veselīgu dzīvesveidu arī ģimenes cilvēku un draugu vidū!
- Nopērc velosēdekli un paņem braucienā līdzī savu mazuli! Tās būs vienas no viņa pirmajām spīgtākajām atmiņām.
- Ja kāds no ģimenes vai draugiem kāda iemesla dēļ nevar veikt attiecīgo maršrutu, iesaisti tos atbalsta pavadošā komandā! Lai tie sagaida maršruta vidusdaļā vai finišā, pacienā ar sviestmaizēm un atgādā braucējus atpakaļ uz maršruta sākumpunktu.

Zaļos padomus un iepriekš aprakstītos drošas velobraukšanas pamatus ir nepieciešams zināt un ievērot visiem tiem, kas apceļos vai brauks pa Rīgu un citām vietām.

IEVĒRO LABAS BRAUKŠANAS UN UZVEDĪBAS PRAKSI

- Ievēro labas un koleģiālas braukšanas praksi, jo Tu neesi vienīgais ceļu satiksmes dalībnieks! Bez Tevis vēl ir gājēji, citi velobraucēji, automašīnu u.c. transporta līdzekļu vadītāji.
- Neesi "svētdienas braucējs". Uzliec ritenim dubļu sargus! Tādā veidā Tu savas drēbes, somu un velokēdi pasargāsi no netīrumiem.
- Arī velosipēds tad kalpos ilgāk.
- Pavasari vai pēc ilgāka laika uzkāpjot uz velosipēda, netrako un neizrādies "kā jauns teļš pēc ziemstāves"! Tā rīkojas tikai nenobriedušas personas!
- Ja izmanto nomātu velosipēdu, zini, ka tas nav domāts laušanai. Vai esi kādreiz sūkstījis par nomā saņemtu sliktas kvalitātes divriteni? Tam ir bijis neapzinīgs lietotājs.
- Ekskursiju laikā lieto velosomu, kas uzlikta uz aizmugures bagāžnieka! Tā būs daudz ērtāk un vieglāk nekā ar mugursomu, kas var izrādīties par smagu un neērtu nastu.
- Braucot jebkuru maršrutu, rēķinies, ka daudzviet pilsētas ietvēm nav "nolidzināta" uzbrauktuve/nobrauktuve. Taču, ja Tu esi tik aktīvs, ka pārvietojies vai ceļo ar velosipēdu, tas nebūs nopietns šķērslis. Nelauz savu braucamrīku! Nokāp un pacel to!

Ari Rīgas apkaimēs var atrast lieliskas atpūtas vietas, kur ieturēt nelielu maltīti

Ari šādas ainas ir iespējams piedzīvot tepat Rīgā

RĪGAS VELOCEĻI

Nosaukums	Garums	Īss raksturojums
Vecrīga – Imanta – Jūrmala	13 km	Veloceļa Zasulauka depo – Lielupes dzelzceļa stacija (tautā sauktais Jūrmalas veloceļš) pirmsākumi ir meklējami jau padomju laikā. 2001. g. esošais veloceļš tika pagarināts līdz LR Prezidenta pilij, bet gar Anniņmuižas bulvāri uzcelts jauns veloceļš. Tādējādi, šis ir vienīgais Latvijas veloceļš, kas savieno divas pilsētas. Pa to var sasniegt Jūrmalas centru.
Centrs – Bergi	14 km	Lieliska iespēja no Rīgas centra nokļūt līdz pilsētas austrumu pievārtei – Juglai. Mūsdienās (pabeigts 2010. g.) celts moderns veloceļš, kas lielākoties ved gar Brīvības ielu. Braucienu pa to var uzsākt no Bastejkalna.
Centrs – Mežaparks	6,6 km	Gājēju u.c. satiksmes dalībnieku maz noslogots un ar atpūtas vietām aprīkots veloceļš (pabeigts 2007. g.). Tā sākums ir meklējams pie Hanzas un Skanstes ielas krustojuma, finišs – Ostas prospekts.
Mežaparks – Vecmīlgrāvis	5 km	Jauns (pabeigts 2009. g.) veloceļš, faktiski – iepriekšējā veloceļa turpinājums. Tā galapunkts ir Kalngales iela Ziemeļblāzmā.

Vairāk par veloceļiem sk. <http://www.rdsd.lv/?ct=velosatiksme>

IZMANTOTIE UN IETEICAMIE INFORMĀCIJAS AVOTI

www.rdsd.lv/?ct=velosatiksme	Rīgas veloceļi
www.csdd.lv	Ceļu satiksmes drošības direkcija
http://bicycle.lv/	Latvijas Velo informācijas centrs
www.apkaimes.lv	Rīgas apkaimju ģeogrāfiskie un vēsturiskie apraksti
http://maskfor.lv/	Maskavas forštate
www.kalnciemaiala.lv	Kalnciema kvartāls
www.mantojums.lv	Latvijas Kultūras pieminekļu datu bāze
www.ambermarks.com	Latvijas dabas un kultūras pieminekļi
www.railwaymuseum.lv	Latvijas Dzelzceļa vēstures muzejs
www.jugendstils.riga.lv	Rīgas jūgendstila centrs
www.citariga.lv	Pilsēta no cita skatu punkta
www.celotajs.lv	Latvijas Lauku tūrisma asociācija "Lauku ceļotājs"

Enciklopēdija "Rīga". Galvenā enciklopēdiju redakcija. Rīga, 1988. g.
Vides vēstis. Publikācijas par Rīgas dižkokiem. 1998. g. Nr. 3., 4., 5., 6., 7.

Rīgas domes
Satiksmes departaments
www.rdsd.lv